

Ponedjeljak, 28. novembar 2005.

Svedok Šarlota Foro

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak 14.18 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan, gospođo. Molim vas, pročitajte svečenu izjavu sa ovog formulara koji vam je upravo predat.

SVEDOKINJA FORO: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala, izvolite sedite. Gospodine Agha, izvolite, imate reč.

UNAKRSNO ISPITIVANJE : TUŽILAC AGHA

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Gospođo, molim vas recite Sudu svoje puno ime i prezime.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Zovem se Šarlota Foro.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možete li da nam ukratko kažete nešto o svom obrazovanju?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Rođena sam...O obrazovanju? Završila sam osnovnu i srednju školu i krenula sam na fakultet u Beogradu koji sam do pred kraj završila.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Gde ste rođeni i gde ste odrasli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Rođena sam 4. prvog 1963. godine u Vukovaru i kad sam imala oko godinu dana sa roditeljima sam se preselila u Beograd. Tamo sam išla u osnovnu i u srednju školu i studirala sam.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kada ste se vratili u Vukovar?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Udala sam se 1986. godine i tada sam se vratila u Vukovar.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko ste imali godina za vreme događanja u Vukovaru 1991. godine?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: 28 godina.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko dobro poznajete područje grada Vukovara?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Obzirom da sam rođena u Vukovaru i da sam tamo imala obiteljsku kuću, vrlo često sam sa roditeljima dolazila u Vukovar i sve praznike školske sam provodila tamo tijekom cijelog svog života. Isto tako kad sam se udala, živjela sam tamo punih pet godina.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kada ste posećivali Vukovar i kada ste se vratili tamo 1986. godine, možete li da nam kažete kakva je atmosfera tamo vladala?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U Vukovaru je vladala sasvim normalna atmosfera, ja nisam primijetila nikakve napetosti i nikakve među nacionalne probleme tada.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je u jednom trenutku došlo do porasta napetosti i da li se zapravo desio jedan konkretan događaj 1991. godine koji je do toga doveo?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Napetost se počela povećavati 1990. godine pred kraj, a kulminirala je negdje u petom mjesecu 1991. godine kad se dogodio poznati događaj u Borovom Selu gdje su ubijeni hrvatski policajci.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kako je taj incident u Borovom Selu delovao, dakle koliko je imao učinka na napetosti u tom području?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Napetosti su znatno porasle, puno se o tome razgovaralo, mediji su dakle tu imali svoje, svoj udio u cijeloj toj napetosti, tako da... U međuvremenu su se događala još neka, ovaj, neki incidenti koji su doveli još do povećanja te napetosti. Ja znam za jedan kad je ubijen još jedan hrvatski policajac, to je bilo možda negdje u šestom mjesecu 1991. godine i tada je dakle ta napetost nekakva kulminirala.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možete li da nam kažete u kom delu Vukovara ste 1991. godine živeli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moja obiteljska kuća bila je na Mitnici i tamo sam živjela od kad sam se vratila u Vukovar 1986. godine.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A gde ste radili početkom 1991. godine?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Radila sam u komunalnom poduzeću koje je isto tako bilo na Mitnici i tamo sam obnašala dužnost praktički tajnice koja je vodila računa o nekakvim našim... Dakle pratila sam rad koji se odvijao na "Novom groblju" u Vukovaru.

Tamo je bila jedna cvećarna, bile su mrtvačnice i bio je ured komunalnog poduzeća koji je radio na sahranama umrlih i poginulih.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li ste vi u okviru obavljanja svog posla trebali da izlazite iz kancelarije ili ste bili stalno u kancelariji?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Redovito sam odlazila na "Novo groblje" koje je bilo isto tako locirano na Mitnici, dakle na izlazu iz grada prema Sotinu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A jeste li u nekom trenutku prestali da odlazite i ako jeste, možete li da nam kažete kada je to otprilike bilo?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Zadnji put sam bila na "Novom groblju" krajem osmog mjeseca 1991. godine obzirom da je tada došlo do kulminacije odnosno ne do kulminacije odnosno praktički započetka, početka sukoba na tom dijelu gdje sam tada morala pod vrlo teškim uvjetima bježati sa tog groblja jer je tenk Jugoslovenske narodne armije prošao kroz šumu između Mitnice i "Novog groblja" i blokirao taj dio. Pucao je na groblje na kome se nalazilo u tom momentu desetak civila tako da smo se mi, nakon što smo se dva sata zadržali u jednoj maloj kućici na groblju, pokušali smo se sakriti i nakon toga smo bijezali natrag prema gradu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ja bih zamolio sudskog sekretara da svedokinji pokaže kartu broj 6 koja nosi broj ERN 04626622, a broj dokaznog predmeta je 59. Gospođo, uskoro ćete da vidite pred sobom jednu geografsku kartu, pa ću da vas zamolim da nam pokažete gde je to. Vidite li kartu? Još se nije pojavila na ekranu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Vidim mapu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Uz pomoć sudskog poslužitelja zamoliću da olovkom unesete neke oznake na tu kartu. Molim vas možemo li malo da zumiramo kartu, odnosno možemo li da je centriramo tako da se bolje vidi centar, tako da svedokinja vidi... Još malo, molim vas. Hvala. Vi ste rekli da ste živeli i radili u delu grada koji se zove Mitnica. Da li biste molim vas taj deo grada zaokružili i označili slovom "A"? Spomenuli ste da ste odlazili na groblje da radite. Da li biste zaokružili i taj deo i označili ga slovom "B"? Molim vas nacrtajte jednu liniju kako biste prikazali pravac kojim ste se kretali od posla, dakle na Mitnici do groblja. I tu liniju označite slovom "C", molim vas. U redu. Vi ste rekli da niste mogli da nastavite sa odlascima na posao zbog intervencije JNA. Da li biste molim vas na toj geografskoj karti označili liniju koja će da pokaže gde su bili ti tenkovi JNA. Mislim da ste vi, odnosno možete li da nam pokažete pravac iz kojeg su tenkovi došli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Tenkovi su presekli, dakle prošli su kroz šumu, šumskim putem koji je sad ovde ne vidim. Dakle, otprilike ću to ovde nacrtati i postavili su se nasuprot groblju. Sad ne znam otkud su došli, pretpostavljam od Negoslavaca ili od, ne znam, to ne znam stvarno i dakle presekli su put kod prvih kuća, blizu prvih kuća na

Mitnici i cestom su došli do groblja i postavili su se nasuprot groblju. I odatle su pucali po groblju i dakle po ovom predgrađu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možete li molim vas da napišete slovo "D" na mestu gde ste počeli da crtate tu liniju, dakle na početku? Možete li da nam kažete gde je u to vreme radio vaš muž?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moj muž je, od kada smo se mi dakle vjenčali radio u pošti, dakle u centrali pošte, radio je na telefonskim instalacijama i linijama.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možete li molim vas da na karti označite jednim krugom poštu, dakle otprilike mesto gde se ona nalazi?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pošta se nalazi kod ušća Vuke u Dunav, dakle neposredno pored Dunava, ja mislim da je to dio tu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Označite to molim vas slovom "E". Bilo bi dobro da ostavimo kartu na ekranu sa vašim oznakama, ali o nečem drugom ćemo sada da razgovaramo. Možete li da nam kažete kakav posao je obavljao vaš muž u pošti, šta je on radio?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moj muž je u pošti radio sa timom svojih kolega na postavljanju telefonskih priključaka i telefonskih instalacija što je naravno bilo vezano za poštansku centralu. Dakle, radio je u centrali pošte na tom poslu. Na telefonskoj centrali.

SUDIJA PARKER: Gospodine Agha, ako hoćete da se ovaj dokument sačuva, ja vam predlažem da se to i učini.

TUŽILAC AGHA: Pa ja sam hteo da postavim još nekoliko pitanja, da unesem još nekoliko oznaka, pa onda kasnije da se spremi dokument.

SUDIJA PARKER: Mislite li da ćete u tome da uspete?

TUŽILAC AGHA: Nadam se da hoću.

SUDIJA PARKER: U redu, onda nastavite.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Recite da li je u jednom trenutku sam grad Vukovar odnosno i Mitnica, da li su oni bili izloženi napadu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Mitnica je bila izložena napadima praktički od početka granatiranja grada. Dakle, sami počeci su bili negde u sedmome mjesecu, to su bili sporadični napadi, oni su se intenzivirali, dakle razvijali su se tako da je negde krajem

osmog mjeseca došlo do raketiranja grada iz aviona, a već u devetom mjesecu je dakle bilo intenzivno i neprestano granatiranje grada do okupacije Vukovara.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ko je napadao?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Grad je napadala Jugoslovenska narodna armija.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko često je otprilike bilo granatiranja? Da li je to bilo svakodnevno, da li je bilo nedeljno ili mesečno, kolika je bila učestalost granatiranja?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Dakle, tokom sedmog meseca je to bilo sporadično, dakle padale su povremeno granate, sećam se jednog napada na takozvani "Bečarski križ" u Vukovaru i na vinariju, a to je bilo tokom sedmog meseca, onda tokom osmog isto tako, krajem osmog se dogodilo ovo na Mitnici dakle ovaj događaj o kome sam malopre govorila, a krajem osmog meseca je isto tako bio iz aviona raketiran "Radnički dom" u Vukovaru. Početkom devetog mjeseca je dakle počelo učestalo, neprestano dvadesetčetvorosatno granatiranje grada.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vi ste sada spomenuli dakle učestalost granatiranja koje je bilo stalno. A recite kakav je bio intenzitet granatiranja, da li se radilo o jednoj bombi ili projektilu tokom dana ili više, recite otprilike?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Kad mislim na dvadesetčetvorosatno granatiranje onda mislim na neprestano granatiranje grada, na to da su granate padale stalno i da je kretanje po gradu bilo vrlo ograničeno. Dakle, nije se moglo izaći iz skloništa.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Na osnovu vašeg poznavanja Vukovara, da li su normalne zgrade bile pogođene?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja sam iz podruma, dakle iz skloništa izlazila kad god se to moglo, dakle kad su intenziteti granatiranja bili smanjeni, odnosno kad se nije granatiralo blizu nas. Dakle, detonacije granata su se čule neprestano u nekom od delova grada. Izlazila sam možda jednom tjedno i odlazila sam do svoje kuće da provjerim da li su mi roditelji živi i tada sam, dakle svaki put kada sam izašla ono što sam vidjela na Mitnici je bilo da su prvo falili krovovi kuća, dakle obiteljskih kuća, na Mitnici nije bilo nikakvih drugih objekata, to je dio u kome žive ljudi, dakle nema... U centru grada su bili nekakvi objekti značajniji, iza toga su i zidovi bili srušeni, a negdje, početkom jedanestog mjeseca praktički iznad skloništa, iznad podruma više nije bilo objekata. Sve je bilo srađeno sa zemljom.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vratimo se na ove mesece od juna do avgusta dok ste radili na groblju. Da li je broj ljudi koji su bili sahranjeni povećan ili se možda smanjio ili je ostao isti?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U par navrata je bilo povećanja broja pokopa ljudi obzirom na te sporadične napade koje sam spomenula, koji su bili vrlo opasni obzirom da nisu bili očekvani i tada je dosta ljudi ginulo. Sjećam se jednog napada na dvorac grofa Eltza gdje je po mom sjećanju, vjerujte nije se lako sjetiti toga, poginulo negdje oko 12 ili tako, civila koji su radili u dvorcu. Dakle, djelatnika dvorca. U dvorcu je bio smješten ovaj, "Muzej grada Vukovara".

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ti ljudi koji su bili sahranjivani na groblju, ko su ti ljudi bili?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ovo što sam sad spomenula, to su bili dakle djelatnici dvorca, poslužitelji, dakle civili.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Šta je bio uzrok njihove pogibije recite nam? Po vašem saznanju.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Raketiran je dvor ili nisam potpuno sigurna, ne mogu se sjetiti da li je raketiran ili je bačena bomba koja se zove "krmača". Ali uglavnom je bio tim napadom taj dvorac totalno uništen. Dio, dakle jedan dio tog dvorca je bio totalno srušen sa zemljom i ispod tih ruševina su ostali ovi civili o kojima sam govorila.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Spomenuli ste da je granatiranje bilo intenzivno i učestalo. Pa kako su onda ljudi uspevali da žive svoje svakodnevne živote, gde su uopšte živeli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Živelo se u skloništima, dakle u podrumima. Obzirom da se radi o Slavoniji, pa sad ne znam koliko je to poznato, tamo je uvijek postojala tradicija uzgajanja grožđa i pravljenja vina i uglavnom su ljudi u svojim obiteljskim kućama imali podrume. Praktički smo se preselili u te podrume. I tamo smo živjeli više od tri mjeseca, dan i noć.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je bilo opasno da se kreće napolju zbog granatiranja tokom tog razdoblja od avgusta do novembra 1991. godine?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bilo je vrlo opasno. Dakle, kretanje je bilo vrlo ograničeno i apsolutno je svaki izlazak iz skloništa bio vrlo rizičan po život, naravno opasan. Ja sam to više puta doživjela.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je to granatiranje bilo precizno?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Mogu reći da je bilo vrlo precizno u smislu da se točno u određeno vrijeme uvijek granatiralo po nekim specifičnim ciljevima kao što su bunari za vodu, dakle mjesta gdje su ljudi dolazili do vode. Ovde moram napomenuti da u to vrijeme u Vukovaru nije bilo tekuće vode naravno, niti struje, tako da smo se morali snalaziti u smislu da smo vodu nabavljali na bunarima, na izvorima u kućama koje su

imale takve izvore. Te kuće su na Mitnici, bar one koje sam ja vidjela, a vidjela sam tri, četiri takva mjesta, prve sravnjene sa zemljom.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Osim raketa koje ste spominjali, da li se koristilo još kakvo oružje?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da, koristilo se sve oružje, ja mogu sada navesti kako se to oružje zove obzirom da se to u Vukovaru jako brzo naučilo. To su mala djeca koja su bila u skloništima jako brzo naučila prepoznati obzirom da je to ovaj, padalo po našim glavama, pa nas je zanimalo što je to ustvari. Dakle, bile su minobacačke granate, projektili iz višecjevnih bacača raketa, bili su avionski projektili, tenkovske granate koje su bile najopasnije i koje su praktički ubijale ljude i u skloništima.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Sada bih želeo da razgovaramo o nečem drugom. Konkretno o vukovarskoj bolnici. Od juna do novembra 1991. godine, koliko ste često odlazili s Mitnice u bolnicu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Nisam često odlazila obzirom da je, već sam to rekla, kretanje gradom je bilo vrlo ograničeno, išla sam dva do tri puta samo i to se dogodilo pod jakom artiljerijskom vatrom tako da sam kasnije odustala od toga.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I zašto ste tom prilikom otišli u bolnicu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Jednom prilikom otišla sam... Sjećam se zato što dosta dugo nisam vidjela supruga, pa smo telefonskom vezom dogovorili, bila je prilika da krenem sa jednim od pripadnika odbrane grada koji je vozio ranjenike u vukovarsku bolnicu, pa sam se s njim odvezla do pošte odnosno centra grada, a vratila sam se iza toga pješice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Jeste li stigli do prednjag dela bolnice?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Jesam. Jesam. Stigli smo do bolnice, mislim granate su padale neprestano, a vrlo je teško pod takvim uvjetima se voziti u autu obzirom da se ništa ne čuje. Dakle, niko se nije baš volio voziti u autu i iza toga sam nastavila hodati pješice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možemo li da se vratimo na kartu tako da možemo još nešto da obeležimo pre nego što to sačuvamo onda. Molim sudskog poslužitelja za pomoć. Molim vas da kad dobijete olovku, na karti ucrtate otprilike put kojim ste išli od Mitnice do bolnice.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Išla sam dakle glavnom cestom ...

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možete li to da obeležite slovom "F"? U redu, to je dobro. I dok ste išli prema bolnici tim putem, u kakvom su stanju bile zgrade?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U Vukovar su već sredinom devetog mjeseca većina zgrada bila oštećena, dakle bile su bez krovova, srušenih zidova, probušenih dakle oštećenih zidova, zgrade u kojima se dakle nije stanovalo, prozori su naravno bili razbijeni ili ih nije bilo, to su građevine, ali nije bilo ni drveća više, niti ceste kojom se moglo normalno voziti, bile su rupe velike po cesti i tako.

TUŽILAC AGHA: Zamolio bih Pretresno veće da sada sačuvamo mapu i da se ona uvrsti u spis kao dokazni predmet.

SUDIJA PARKER: U redu, prihvata se.

sekretar: To će biti dokazni predmet 111, časni Sude.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: U redu, hvala vam. Gospođo, vi ste spomenuli da ste stigli ispred bolnice. U kakvom je stanju bila zgrada bolnice? Šta ste videli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Zgrada bolnice je bila oštećena jako, dakle prozori su bili razbijeni, krov je bio oštećen, postojale su velike rupe na zgradi, očito od projektila koji su sa strane doleteli i oštetili, napravili velike kratere u zgradi i primjetila sam naravno da se praktički gornji dio bolnice uopće ne koristi, dio bolnice koji je iznad zemlje, jer je bila oštećena, nije dakle imala prozore i nije imala krova. Krov je bio jako oštećen.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kad ste stigli do bolnice koliko ste videli teškog naoružanja na samoj bolnici iz koga je moglo da se puca?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U bolnici nisam vidjela nikavko naoružanje.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kakve ste oznake videli na bolnici ako je bilo nekih oznaka?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bili su istaknuti jasno, označeni znak, međunarodni znak, dakle za bolnicu, crveni križ.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kolike su bile te oznake, ta oznaka kolika je bila otprilike?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Te oznake su bile vrlo velike i jasno vidljive.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da pošto su vas ostavili ispred bolnice, otišli ste da obidete svog muža u pošti. Molim da sudski poslužitelj ponovo pokaže ovaj poslednji dokazni predmet, 119 tako da Sud može da vidi gde se bolnica nalazi u odnosu na poštu. I dok ste išli od bolnice do pošte, a mislim da je pošta obeležena slovom "E", u kakvom stanju su bile zgrade?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Sve su zgrade usput bile oštećene, svi su objekti bili srušeni s krovova i po cesti se vrlo teško i hodalo i vozilo obzirom da su ostaci zgrada zatrpali cestu, drveće je bilo srušeno, nije ga uopće bilo i nikog uglavnom nije bilo na cesti. Svi ljudi su pod takvim uvjetima granatiranja naravno bili u podrumima, u skloništima.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A zašto se niste vozili? Zar ne bi bilo sigurnije da ste se odvezli od bolnice do pošte umesto što ste pešačili?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne bi bilo sigurnije. Možda bi bilo brže samo, ali u svakom slučaju ne sigurnije obzirom da smo se tim neprestanim granatiranjem naučili slušati kad se koji projektil i gdje ispaljuje i koliko blizu projektili padaju. Dakle, da se možemo skloniti i pravovremeno zaštititi od detonacija, a u autu se to ništa ne čuje i svi smo bili u principu za to da idemo pešice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A šta je izazvalo svo to uništenje?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Uništenje su izazvale neprestane detonacije tih projektila iz oruđa koje sam već spomenula. Dakle, avionskog, teškog naoružanja, topova, tenkova, višecjevnih bacača raketa. Bila sam prisutna kad je avion koji je letio praktički iznad Dunava, na Mitnici gdje je naše poduzeće, doslovce izronio iz Dunava, dakle preletio jako nisko preko Mitnice i iz teškog mitraljeza pucao po tom području.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ko je ispaljivao te projekte, rakete, bacao bombe, gađao, ko je to bio?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Jugoslovenska narodna armija.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da je vaš suprug radio u pošti do oktobra ili novembra. Kako je mogao uz to granatiranje i dalje da radi u pošti?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Dakle, sve te institucije koje su radile u to vrijeme, dakle nisu radile normalno, nisu radile, nije radio na svom radnom mjestu, radio je dakle u improviziranim uvjetima u skloništu, u podrumu. Tako je radila bolnica, tako je radilo, ne znam, SDK bivši i to... Svi su tako radili, dakle ko je god u Vukovaru nešto radio, bio je... taj posao se odvijao u skloništu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I kada je vaš muž otprilike prestao da radi u pošti?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moj suprug je radio na pošto do 12. jedanaestog mjeseca kad je, kad su i prekinute sve veze... prekinute su telefonske. Dakle, ove bežične veze koje su postojele i dakle srušeno je, toliko je oštećena bila i pošta i sklonište tako da su svi djelatnici praktički pošte, otišli svojim kućama. Koji su preživjeli, naravno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da je vaš suprug tamo radio do 12. novembra. Šta je radio od tada do pada Vukovara?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: On se vratio na Mitnicu u našu obiteljsku kuću i bio je s mojim roditeljima u skloništu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li se on priključio odbrani Vukovara?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Priljučio se Civilnoj zaštiti.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ako mogu sada da se vratim na period kad je vaš muž radio u pošti, a vi ste živeli u Mitnici. Koliko je on često uveče dolazio kući?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Nije dolazio. Dolazio je samo jednom tjedno otprilike u dva tjedna, ovisno o intenzitetu granatiranja i kad se moglo dakle, i on bi do mene, do poduzeća, do skloništa gdje sam ja bila i onda bi skupa otišli doma, otišli kući, da provjerimo naravno da li su naše obitelji žive i tako. Nije bilo nikakve veze i poslje jednog dana granatiranja sa tolikom količinom projektila uglavnom mislite da niko osim vas to nije preživio.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A zašto nije dolazio kući svaki dan?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Već sam napomenula da je kretanje bilo jako ograničeno i jako opasno. Nije se moglo hodati po gradu i svaka takva pustolovina hodanja od jednog do drugog mjesta, ma koliko to bilo blizu je mogla vrlo loše završiti i završavala je u najvećem broju slučajeva. Kad smo odlazili od moje firme, od skloništa moje firme do kuće, dakle neretko smo na puti vidjeli tela poginulih osoba koja su bila reznešena granatirama, a koje naravno niko nije odveo niti sahranio obzirom da ih niko do tada nije ni vidio. Dakle, tjela poginulih ljudi su se neretko mogla vidjeti na tom kratkom putu od Mitnice, dakle od centra Mitnice do moje kuće. Ja sam to vrlo često vidjela jer sam se dosta kretala. Obzirom da sam išla svaki tjedan jednom.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Želim sada da pređemo na jednu drugu temu. Vezano za vukovarski kasarnu. Da li vam je poznato da je postojala kasarna JNA u Vukovaru?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Poznato mi je da je postojala i nalazila se na dijelu Vukovara koji se zove Sajmište.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I koliko vam je poznato, kad je blokirana ta kasarna?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Taj podatak ne znam točno, nisam to tako detaljno pratila, ali moje osobno mišljenje obzirom da smo stalno praktički bili granatirani mi na Mitnici i sa, i iz kasarne, dakle sa tih položaja Jugoslovenske vojske što znači da su, dakle do kraja smo bili granatirani i iz... pored drugih položaja s kojih smo granatirani, granatirani smo i iz vojarne vukovarske što znači da su imali veliku količinu municije i da su bili jako dobro opremljeni. Nisu mi... nije mi to izgledalo na nikakvu blokadu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I ovo je bilo u periodu od juna do novembra?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da. Do kraja, do kraja ovaj, do okupacije Vukovara je Mitnica granatirana iz vukovarske vojarne.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I koliko su precizno gađali iz kasarne Mitnicu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Vrlo precizno. Kad sam govorila o onim preciznim ciljevima vezano za bunare, za kuće u kojima se moglo doći do vode onda mislim na vukovarsku vojarnu. Dakle, iz tog pravca su dolazili projektili koji su pogadali te ciljeve.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Sada bih ponovo hteo da pređem na drugu temu i to je vezano za kompaniju, to preduzeće u čijem ste podrumu vi stanovali tokom sukoba od avgusta do novembra 1991. godine. Da li se taj podrum koristio i kao Štab ZNG-a?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: To je dakle komunalno poduzeće, imalo je velike podrume, to su stari vinski podrumi koji su bili jako duboko ukopani i prostrani tako da je Štab Zbora narodne garde, nakon određenog vremena, kad su bile razrušene sve druge njihove lokacije gdje su bili, došli u naš podrum, u naše skloniše. Skloniše našeg poduzeća.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko često ste se susretali i mešali sa oficirima ZNG-a u podrumu zgrade vašeg preduzeće? Da li je to bilo svaki dan, svake nedelje?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Kad su se preseli kod nas, dakle kad su došli kod nas, mi smo stalno bili sa njima, dakle i dan i noć. Spavalo se u tim podrumima, bilo nas je sve skupa oko nekih dvadesetak ljudi uvijek i zajedno smo jeli. Dakle, bili smo zajedno, bili smo svi skupa. To su ljudi koje ja poznajem naravno, koji su sa Mitnice tako da je vladala atmosfera normalnog nekakvog druženja i života.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dok ste se vi susretali sa pripadnicima ZNG-a...

prevodioci: Pardon, ispravka prevodioca: sa braniocima Vukovara.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: U tom podrumu, da li ste saznali koliko municije, hrane, opreme oni imaju?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Naravno da smo saznali, to se znalo i po tome što smo svi kontaktirali i doma, sa svojim obiteljima koji su opet u Civilnoj zaštiti bili na nekakvim stražama i čuvali svoje kuće od napada, od prodora JNA. Najviše smo se u stvari bojali njihove takozvane Teritorijalne obrane. Dakle, bilo je jasno da naša obrana, dakle naši naoružani vojnici nemaju dosta municije, da nemaju artiljerije, nemaju artiljerijskih projektila, da nemaju čak ni dosta municije za puške koje su bile osnovno naoružanje tada u Vukovaru. Kad su dolazili u štab Mitnice, onda su se sjećam da je jedan od pripadnika obrane, dakle ZNG-e rekao da ima jedan projektil koji čuva već pet dana i da čeka da mu daju nekakvu drugu municiju još.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kad kažete "njihova TO", na koga mislite, kad kažete "njihova TO"?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Mislim na paravojne formacije, dakle osobe koje nisu bili regularni pripadnici Jugoslovenske narodne armije. U to vrijeme.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Spomenuli ste da postoji razlika između Civilne odbrane i ZNG-a. Kakva je razlika ako ima neke razlike i možete li to da nam objasnite?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Takozvana Narodna obrana u Vukovaru obzirom da se praktički radi o samom početku rata, o tome da je Hrvatska praktički tada bila na samom svom početku postojanja, ZNG-e su bile dakle regularne, formirane postrojbe hrvatske vojske, naoružane, a Civilna zaštita odnosno Narodna zaštita su bili dakle civili koji su se uključili u obranu grada i to uglavnom na područjima gdje su oni živjeli. Dakle, gdje su imali svoje obiteljske kuće. Tu podrazumijevam nekakve posebne službe kao što su dakle vatrogasci, kao što su medicinsko osoblje, kao što je komunalno poduzeće u tom kontekstu, dakle svi smo pripadali toj nekakvoj Narodnoj zaštiti i učestvovali naravno u obrani grada.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vi ste tokom svedočenja rekli da je Vukovar često i teško granatiran. Kakva očekivanja ste imali ako ste imali neka očekivanja da će međunarodna zajednica da interveniše da se to zaustavi?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Od samog početka sukoba praktički, naravno obzirom da se radilo o nama, pratili smo sve to što se događalo u medijima i preko televizija i pratili smo zahtjeve hrvatske Vlade u to vrijeme da međunarodna zajednica stavi pod zaštitu civile u Vukovaru i očekivali smo, nadam se s pravom da u Evropi, u XX stoleću se neće dozvoliti totalno uništenje cijelog jednog grada u kome je u to vrijeme bilo 15.000 civila.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kako znate da je međunarodna zajednica uopšte bila svesna vaše situacije u Vukovaru?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Komentirali se u UN-u (United Nations), slani su apeli, pokušavalo se pregovarati. Dakle, gledali smo, bili smo obaviješteni, imali smo dakle radio, imali smo televiziju, znali smo šta se događa oko Vukovara i u Evropi i u svijetu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Po vašoj proceni u to vreme, u oktobru, novembru, koliko je dnevno granata padalo na Vukovar?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Broj granata i broj projektila koji je padao na Vukovar, vjerovatno niko nikad nije točno izbrojao, eventualno smatram da taj podatak možda ima Jugoslovenska narodna armija obzirom da su oni možda znali koliko su potrošili svoje municije na taj grad, i projektila, a mogu reći da smo mi pokušali, dakle na

medijima je bilo kalkulacija o tome, da je to 1.000, 1.500, 5.000, 10.000 i tako, mi smo, mogu reć samo jednu kratku epizodu, da smo pokušavali u par navrata prebrojiti te projekte, prebrojali smo do 100 i u jednom navratu je prošlo nekakvih 15 do 20 minuta dok smo izbrojali do 100, a u drugom pola sata. Intenzitet je isto bio različit naravno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Želim sada da pređem na onaj vremenski period kada je odlučeno da više ne može da se odoleva JNA. Otprilike kada, koji je to bio datum kada je postalo jasno da branioi više ne mogu da se odupiru?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pa to je već postalo jasno, postajalo je jasnije kako je odmicao jedanaesti mjesec obzirom da je destrukcija grada bila tolika da su projektili... obzirom da se nisu aktivirali na krovovima, na zidovima već praktički padali u skloništa, ulazili. Dakle, probijali i ulazili u skloništa i već su civili počeli puno intenzivnije ginuti u to vrijeme, nije bilo municije, nije bilo više ni hrane, bilo je problema naravno sa kretanjem po gradu već od devetog mjeseca i bilo je jasno da obzirom da nema nikakvih intervencija izvana. Dakle, intervencija međunarodne zajednice, ničega što bi se značajno dogodilo i promjenilo naše stanje u to vrijeme, bilo je jasno da će se grad morati predati. Odnosno da će nastupiti okupacija Vukovara.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kada je krajem novembra postalo jasno da će grad da padne, zašto neko od branica nije pokušao da se probije i pobegne u Hrvatsku sa Mitnice?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Na Mitnici, mogu govoriti dakle o onom dijelu koji sam najbolje poznavala, su svi branitelji koji su bili uključeni u obranu grada, živili i imali svoje obitelji na tom području. Imali svoje obiteljske kuće na tom području, svoje obitelji, djecu, roditelje koji su u to vrijeme većinom dakle živjeli u skloništim. Dakle, pripadnici Zbora narodne garde, naoružani pripadnici obrane Vukovara su... to nije bila profesionalna vojska koja je odnekud došla da se bori sa Jugoslovenskom narodnom armijom za teritorij, oni su živjeli na tom području. Tu su bile njihove kuće, njihove obitelji. Naravno da nisu htjeli pobjeći, probiti se, a svoje obitelji ostaviti u opkoljenom gradu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dakle, ako su branioi Vukovara ostali zbog svojih porodica, recite s čime su bili suočeni, kakvu su mogućnost izbora imali?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bilo je potrebno naći nekakvo rješenje koje bi osiguralo prvenstveno da se civili izvedu na sigurno. Tako da je, počelo se razgovarati o tome da se pristupi pregovorima o predaji tog djela grada. Osnovni uvjeti su bili dakle da se civili izvedu u dio Hrvatske, dakle evakuiraju u dio Hrvatske koji nije zahvaćen ratnim sukobima i da se vojska preda sa oružjem odnosno da se sa vojskom postupa kao sa ratnim zarobljenicima uz primjenu svih Ženevskih konvencija (Geneva Convention) ratnog prava.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dakle, kada ste se među sobom odlučili da stupite u kontakt sa JNA i da pregovarate o predaji, ko je s vaše strane kontaktirao s JNA da bi dogovori pregovore o predaji?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Odlučili su dakle pripadnici Stožera, dakle koji su zapovjedali Zborom narodne garde odnosno odbranom grada u tom dijelu grada, imali smo tada tri pregovarača koji su dan prije stupili u vezu sa Jugoslovenskom narodnom armijom i dogovorili predaju. Dogovorili pregovore, oprostite.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kako su se zvala vaša trojica pregovarača, recite ako se sećate?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Matija Mandić, Zdravko Komšić i Filip Karaula. Svi su ...

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Izvolite ...

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Svi su bili susjedi, dakle moji, tako da sam ih dobro poznavala. A i bili smo skupa ta tri mjeseca.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: S kim su oni razgovarali sa strane JNA, dakle s kim su se oni dogovorili da će da se sastanu kako bi obavili pregovore?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja sam shvatila da će se sastati sa zapovjedništvom tog dijela, sa zapovjedništvom JNA koje je bilo u tom dijelu Vukovara, dakle stacionirano. Razumela sam da će se pregovori voditi sa visokim oficirima i čula sam ime majora Šljivančanina.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Pre nego što je dogovoreno da će dve strane da se nađu na pregovorima o predaji da li je postavljen neki uslov pre nego što je uopšte moglo da dođe do tog sastanka?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Uvjeti su bili ovo što sam već spomenula. Dakle, da se... da svi borci koji se budu predali sa oružjem budu popisani u prisustvu Međunarodnog crvenog krsta (ICRC, International Committee of the Red Cross) i promatrača (ECMM, European Community Monitoring Mission), da budu snimljeni, da se s njima postupa po Ženevskim konvencijama kao s ratnim zarobljenicima, a da civili sa Mitnice budu evakuirani u dio Hrvatske koji nije zahvaćen ratnim sukobima.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Zašto su branioци Vukovara insistirali na prisustvu neutralne strane, na primer Crvenog krsta, dakle da oni budu prisutni prilikom tih razgovora o predaji?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pa naravno, zbog toga što su smatrali da ne mogu vjerovati Jugoslovenskoj narodnoj armiji za koju je jasno bilo tada da surađuje sa Teritorijalnom obranom, da zapovjeda Teritorijalnom obranom u to vrijeme i zbog toga

se dakle tražilo prisustvo neutralne strane da bi se praktički osiguralo da će se provesti dogovoreno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vaš suprug je radio za Civilnu zaštitu. Kako ste se vi osećali, odnosno šta ste vi mislili da bi moglo da se dogodi s vašim mužem ako Crveni krst ne bude bi prisutan kad dođe do predaje?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ono što sam ja mislila u tom trenutku nakon praktički četiri mjeseca života kakav sam već opisala je da sam mislila da ukoliko ne bude međunarodnih promatrača, ukoliko ne bude neutralnih osoba da ne samo moj muž nego da niko, apsolutno niko neće preživjeti obzirom da je bilo vrlo jasno kakve su im namjere. Dakle, granatiranje grada takvog intenziteta, takva vrsta destrukcije i uništenja grada nije mogla imati nikakav drugi cilj nego da uništi sve što se u tom gradu nalazi uključujući civile, vojsku, sve.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Uz dopuštenje Suda ja bih vam pokazao jednu sliku, to je zapravo jedan insert koji je skinut sa video snimka, broj je V0000686, a broj 311 po Pravilu 65ter, a sada nosi broj ERN 04652854. Ja bih dakle zamolio da se pokaže ta slika koja nosi rečeni broj. Možete li da mi kažete da li vidite tu sliku?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Vidim.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Uz pomoć sudskog poslužitelja ja ću da vas zamolim da obeležite neke ljude na toj slici. Zaokružite molim vas ljude koje poznajete. Dakle, najpre nam recite koga prepoznajete?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Prepoznajem jednog od pregovarača, već spomenutog Filipa Karaulu. Mogu ga zaokružiti sada?

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da, zaokružite dakle oko glave i označite slovom "A" i to će biti u redu. Poznajete li još nekoga?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Prepoznajem još drugog pregovarača koji je tu na slici, okrenut leđima, to je Zdravko Komšić koji sjedi neposredno pored Filipa Karaule, ali iz razloga što sam ja vidjela i bolju sliku ovih pregovora tako da znam da su njih dvojica sjedila tu skupa. Vidjela sam i majora Šljivančanina na toj slici, ovdje se ne vidi.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Zadržimo se na ovoj fotografiji. Molim vas zaokružite i označite slovom "B" drugog pregovarača koga vidite i recite nam kako se on zove?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: To je Zdravko Komšić.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da ste videli još jednu fotografiju odnosno nastavak ovog snimka na kome je i major Šljivančanin. Ima li neki deo na ovoj fotografiji na kome se vidi major Šljivančanin?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja pretpostavljam, obzirom da sam ja videla tu drugu fotografiju, on je sjedio na čelu stola, ja pretpostavljam da se vide njegove ruke ovdje. Makar naravno ne mogu biti sigurna, na onoj drugoj fotografiji koju sam ja vidjela vidi se major Šljivančanin koji je sjedio na čelu stola i sva tri hrvatska pregovarača.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim vas označite nam gde se nalaze ruke za koje mislite da su ruke majora Šljivančanina i označite ih slovom "C". Ovaj gospodin levo, odakle je on, kojoj strani pripada da li znate?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja mislim da je to gospodin Borsinger iz Međunarodnog crvenog križa koji je takođe bio prisutan ovim pregovorima na traženje naravno hrvatske strane.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim vas zaokružite i njega i označite slovom "D". Prepoznajete li još nekog na ovoj slici s pregovora?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne. Nikoga više.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Pre nego što zatražim od Pretresnog veća da usvoji ovu sliku kao dokazni predmet, ako bi bilo potrebno, dali biste vi mogli da pokažete drugi deo slike za koji kažete da imate, na kojoj se vidi major Šljivančanin na tim pregovorima o predaji?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja sam tu sliku vidjela kada sam nakon razmjene došla u Zagreb i kad sam počela raditi onda sam došla u kontakt sa takvom jednom slikom, jako je se dobro sjećam obzirom da mi je ona bila bliska, jer se radilo o tim pregovorima kojima sam ja bila donekle nekakvim sudionikom i svi mi koji smo bili na Mitnici, naravno. Ja sam tu sliku vidjela i ja mislim da se nalazi u dokumentaciji našeg Ureda, ali ne mogu biti sigurna. Mogu... U svakom slučaju je mogu pronaći.

TUŽILAC AGHA: Ja bih sada zatražio da ova slika bude usvojena kao dokazni predmet.

SUDIJA PARKER: Usvaja se. I u neobebeženom formatu molim.

sekretar: Original će biti broj, dokazni predmet broj 120, a ova slika sa oznakama 121.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Gospođo, kog datuma su se vodili pregovori o predaji na kojima su učestvovala ove strane koje vidite na fotografiji?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: To je bilo 18. jedanaestog 1991. godine. Pregovori su dogovoreni dan prije, večer prije, a sutradan ujutro su naši pregovarači otišli na pregovore kako je dogovoreno.

TUŽILAC AGHA: Časni Sude, pitam se da li bi sada bio dobar trenutak da se napravi pauza kako bismo posle toga nastavili da razgovaramo o tome šta je rečeno na pregovorima, ali ako hoćete, ja mogu i da nastavim.

SUDIJA PARKER: Pa na osnovu ovoga šta vi kažete gospodine Agha, mislimo da bi ovo sada bilo praktično i dobro vreme da se ...

TUŽILAC AGHA: Tako je časni Sude.

SUDIJA PARKER: Budući da Pretresno veće mora tokom pauze da reši jednu stvar, moraćemo da napravimo dužu pauzu nego obično, a to znači da ćemo da nastavimo s radom u 16.15.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Na žalost sudija Van den Wyngaert nije u mogućnosti da nastavi s nama zasedanje u Pretresnom veću danas popodne, na osnovu Pravila 15bis, sudija Thelin i ja smatramo da je u interesu pravde da se nastavi, a sudija Van den Wyngaert će pregledati snimak sa suđenja i pročitace transkript od danas popodne, a svakako će sigurno moći da nastavi sutra. Gospodine Agha, izvolite.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospođo da vas podsetim na ono šta je bilo pre pauze. Vi ste dakle spomenuli da su se 18. novembra 1991. godine vodili pregovori o predaji i to u jutarnjim satima. Kakva je odluka doneta na tim pregovorima u vezi s civilima?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Svi smo vrlo nestrpljivo čekali da se ti pregovori okončaju i kad su se naši pregovarači vratili, rečeno nam je da su na pregovorima dogovorili da se svi civili sa Mitnice evakuiraju u dio Hrvatske koji nije zahvaćen ratnim zbivanjima.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A šta su vam pregovarači rekli kakav je sporazum postignut u vezi s borcima koji su branili Vukovar?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Rečeno je da će svi pripadnici Zbora narodne garde predati oružje, dakle predaće se, položiće oružje i da je dogovoreno da će se s njima postupati kao sa ratnim zarobljenicima, da će se primenjivati sve Ženevske konvencije i da će biti popisani i snimljeni na mjestu predaje.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A gdje su se civili i branioi okupili?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Oko 12.00 su se pregovarači vratili i rekli su da imamo samo sat vremena da krenemo u evakuaciju. Dakle, zborna mjesto bilo je jedno proširenje kod izlaza prema groblju, kod zadnjih kuća, to je bila veterinarska stanica. Tu smo trebali doći, tu je trebala doći vojska i civili da bi započeli sa evakuacijom odnosno predajom.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je otprilike civila tamo bilo?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Teško je to procijeniti, mislim tih podataka nema niti se tada to točno znalo, ali negdje oko između 2.000 i 4.000.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A koliko je otprilike bilo branilaca koji su trebali da se predaju JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Branitelja je bilo između 150 i 200, ja mislim da pantim broj oko 180. Teško se setiti svih tih podataka, ja sam se stvarno maksimalno trudila, mislim da je bilo oko 180.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kako su fizički izgledali ljudi koji su se tamo okupili?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Nakon ovakvog intenziteta ratnih zbivanja, nakon toga što su tri i više mjeseci proživeli u podrumu, bez vode, bez struje, dakle bez hrane već na kraju, svi civili izgledali su vrlo jadno. Izgledali su loše, očajno, bili su vrlo, vrlo svi tužni zato što moraju napustiti, posle svega, ipak moraju napustiti dakle svoj grad.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kada ste se okupili, mislim da ste rekli kod veterinarske stanice gde su vas odatle odveli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Taj dio je još bi pod kontrolom našom, dakle bili smo svi tako skupljeni, bili su formirali kolonu, usporedo sa civilima i vojska je formirala kolonu svoju, dakle branitelji Vukovara, sa oružjem i tijekom svih tih događanja održavala se radio veze između naših pregovarača i JNA. Nakon što je sve bilo spremno jedan od pregovarača je automobilom otišao na suprotnu stranu i kad se vratio rekao je da evakuacija može početi.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kako ste, dakle kojim sredstvom otišli do mesta odakle je trebalo da budete evakuisani?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Kolona civila i usporedo s njom kolona vojske krenula je prema toj liniji razdvajanja i kad je kolona prošla pješice, dakle ljudi su hodali, onda je iza njih prošlo još jedno petnaestak ili dvadesetak automobila, neki su krenuli u evakuaciju automoblina, onda je iza kolone stalo, ja mislim oklopno vozilo JNA i pratilo je tu kolonu do "Novog groblja". Moja obitelj krenula je jednim od automobila, a suprug i ja krenuli smo u koloni do groblja.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dakle, kada ste došli do groblja gde su se okupili svi ljudi koji su se predali i koji su očekivali evakuaciju kada su, odnosno u kom trenutku su borci položili oružje. Jesu li već bili položili oružje nešto ranije ili je to možda bilo kasnije?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Usporedo je hodala kolona civila i kolona boraca. Kolone su bile zaustavljene kod "Novog groblja" i tu je došlo, ispred "Novog groblja", dakle i tu je došlo do predaje oružja vukovarskih branitelja.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dok se događala ta predaja oružja, da li ste vi znali jesu li međunarodni posmatrači bili prisutni na mestu događaja?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Vidjela sam međunarodnog promatrača i vidjela sam predsjednika Međunarodnog crvenog križa. Međunarodnog promatrača sam prepoznala po bijeloj odori, a predsjednika Međunarodnog crvenog križa, mislim po tome što je bio jasno označen znakom crvenog križa na ruci.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Šte su oni radili?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bili su prisutni kod predaje oružja, dakle kod predaje naoružane hrvatske vojske i popisivali su vojnike.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Spomenuli ste da su civili na groblju bili u jednoj koloni, a borci u drugoj. Koliko je otprilike pripadnika JNA se okupilo na mestu predaje, dakle koji su trebali da preuzmu to oružje i ljude koji su se predali?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pa bilo ih je možda, ne znam, pedesetak koliko sam ja mogla vidjeti.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ko je komandovao JNA pri toj predaji?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Zapovjedao je major Jugoslovenske narodne armije, Šljivančanin. I on je bio prisutan tamo na groblju.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kako znate da je on komandovao?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pa on je izdavao zapovjedi i očito je bilo da vojnici slušaju... njegovi vojnici slušaju njegove zapovjedi. Oni su kupili oružje, sproveli su vojnike dalje u autobuse i kamione i njemu su se obraćali vezano za sve zapovjedi i izvršenje.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možete li vi da napravite razliku između pripadnika redovnog sastava JNA, dakle između pripadnika redovne vojske i pripadnika paravojnih jedinica?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pripadnici redovne vojske, mislim u bivšoj Jugoslaviji dakle svi mladići između 18 i 26 godina bili su vojni obveznici tako da su svi, svi su služili vojni rok i svima nam je bilo jako dobro poznato kakva pravila valadaju u

Armiji. Dakle, pripadnici Jugoslovenske narodne armije nosili su iste odore i to su bile maslinasto zelene ili maskirne i imali su znak petokrake na kapi ili na kacigi. Pripadnici Teritorijalne obrane nisu imali svi jednake odore i nisu bili uredni onoliko koliko je to moralo biti Jugoslovenska narodna armija. Dakle, neki su imali brade, duge kose, a bilo je poznato naravno, da pripadnici Jugoslovenske narodne armije ne smiju imati niti brade i moraju biti uredno podšišani.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Na osnovu te razlike, koliko ste paravojnih snaga, boraca iz paravojnih snaga videli na groblju kada je došlo do predaje?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja nisam vidjela nikog od paravojnih formacija, vidjela sam isključivo pripadnike Jugoslovenske narodne armije.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ranije, tokom vašeg svedočenja rekli ste da ste videli međunarodne posmatrače i predstavnike Crvenog krsta tu. Da li je tu bio još neko ko je posebno važan iz međunarodne zajednice, a da ste ih videli na groblju dok je trajala predaja?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Malo izdvojeno od tih događanja stajala je jedna tamna limuzina i par osoba koje su bile obučene u odijela i koji se ni po čemu nisu uklapali u cijelu tu sliku. Zbog toga mi je to privuklo pažnju, malo sam bolje pogledala i prepoznala gospodina Cyrus Vancea.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A šta je radio gospodin Vance i šta je radila njegova pratnja?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Oni su stajali pored limuzine i promatrali što se događa vezano za predaju oružja i za evakuaciju civila.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Prema vašem svedočenju izgleda da je na groblju, za vreme predaje bilo civila. Neki od tih civila su došli peške, neki su došli kolima i takođe bilo je ljudi koji su branili Vukovar. Koja grupa je prva otišla sa groblja ili su sve grupe otišle zajedno?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Prvo su odvedeni dakle borci koji su se predali, koji su predali oružje, oni su prvo otišli sa groblja, a posle toga je počela, krenula evakuacija civila, dakle ovih civila koji su došli pješice. Ja sam se sa suprugom vratila do kraja kolone i pridružila se mojoj mami i tati koji su bili u autu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kad ste otprilike otišli sa groblja i da li ste sa roditeljima otišli kolima ili ste otišli peške?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Dakle, kada sam sjela u auto onda smo tu sjedeli narednih pet sati otprilike, svi ti događaji su se događali otprilike negdje oko 14.00 prije nego što je pao mrak. U to vrijeme pada mrak oko 17.00 tako da ja pretpostavljam da ta predaja oružja, dakle početak evakuacije civila se odvijao negdje oko 15.00. Mi smo iza

toga sjedili praktiči do 21.00, 22.00 navečer u autu i ništa se nije događalo. Očito da je za to vrijeme trajala evakuacija civila kojih je bilo dosta.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A gde je bio dogovor da se odvedu ovi civili?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ono što je izričito ovim dogovorima utvrđeno to je da će se svi civili evakuirati u Hrvatsku, dio Hrvatske koji nije zahvaćen ratnim zbivanjima.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kad ste otišli s groblja, gde su vas prvo odveli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Negdje oko 21.00 ili 22.00, dakle rečeno nam je da trebamo voziti u koloni za vojnim vozilom, moramo dakle pratiti vojno vozilo i na taj način smo dakle u autima, prateći vojno vozilo iza nas, iza kolone auta je bilo drugo vojno vozilo, praktički smo sprovedeni do Ovčare.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dok ste išli za Ovčara, da li ste primetili bilo kakvo oružje JNA, ako je bilo nekog oružja da bi ga videli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Kad se sa glavne ceste koja ide od Vukovara prema Sotinu skrene na cestu, lokalnu cestu koja vodi na Ovčaru, to je mjesto, dakle celom dužinom te ceste je bilo postavljeno teško naoružanje JNA. To smo jako dobro vidjeli zato što smo mi dakle prošli tom cestom koja je vrlo uska, a teško naoružanje bilo je postavljeno uz tu cestu. Praktički na svaka dva do tri metra stajalo je nešto od tog teškog naoružanja.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je bilo oružja otprilike?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja to ne mogu procijeniti naravno, ali mogu rjeći da je, ta cesta ima možda jedno dva kilometra, ne znam, a praktički na svaka dva metra je nešto stajalo, od topova, minobacača, višecjevnih bacača raketa. Mi smo naravno bili zaprepašteni količinom tog oružja i komentirali smo međusobno da je dobro uopće da smo preživli odnosno da smo se toliko dugo uspjeli održati u Vukovaru obzirom na količinu naoružanja.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da ste sa groblja otišli negde oko 21.00 ili 22.00, pretpostavljam da je tada već bio pao mrak. Kako ste mogli da vidite onda to oružje koje je bilo duž puta?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pa auti su imali upaljena svjetla, dakle farove, svjetla su bila upaljena, jer ne bi vidjeli kud vozimo. Bilo je, taj put je dakle bio osvijetljen sa svjetlima oko dvadesetak automobila uključujući tu i vojna vozila. A svo ovo naoružanje i ljudi koji su stajali pored naoružanja su bili neposredno uz tu cestu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li ste mogli jasno da vidite i oružje i one koji su stajali pored?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Jasno smo vidjeli obzirom da se stvarno radilo o možda metru ramaka od ceste. Dakle, oni su bili postavljeni metar uz cestu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ko su bili vojnici koji su upravljali tom artiljerijom? Ili koji su stajali pored?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Obzirom da smo izazvali pažnju vojnika koji su stajali uz tu cestu uz teško naoružanje, oni su prilazili cesti i dovikivali razne prijetnje tako da sam videla da ima dakle pripadnika Teritorijalne odbrane, paravojskih formacija i da ima pripadnika JNA.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Čime se bavio vaš otac?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moj otac je do 1991. godine, do petog mjeseca živio u Beogradu i tamo je bio pripadnik Jugoslovenske narodne armije s tim da je radio, on je dakle glazbenik, profesor glazbe, profesor violine i radio je u vojnom orkestru Jugoslovenske narodne armije.

TUŽILAC AGHA: Kakvu je uniformu nosio dok je radio u JNA, ako je nosio uniformu, možda je bio u civilnoj odeći?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Na regularni posao, dakle kad su bile probe orkestra ili tako, odlazilo se u civilu, dakle oni su odlazili u civilki, ali kad se radilo o svečanim koncertima, nekakvim proslavama, dakle kad je bio, kad je imao svoja nekakva dežurstva koja su oni morali u Domu Jugoslovenske narodne armije raditi, oblačio je vojnu uniformu.

TUŽILAC AGHA: Koliko dugo je vaš otac bio u JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: On je kao dijete u Rijeci išao u Vojnu muzičku školu, dakle ima sigurno 10, 11 godina kad je prvi put praktički otišao u vojsku. Dakle, učio je u vojnoj školi, tamo je stekao zvanje profesora glazbe i iza toga je bio profesor glazbe u Vojnoj muzičkoj školi koja je bila stacionirana u dvorcu grofa Elca u Vukovaru. Kada sam rekla da sam se preselila kad sam imala godinu dana, to je zbog toga što je cijela ta Vojna muzička škola sa svim djelatnicima bila prebačena u Zemun tako da obzirom da je moj otac dobio premještaj za Beograd, onda smo se i mi svi preselili.

TUŽILAC AGHA: Koliko vam je poznata uniforme JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moj otac je uvijek imao dakle jednu običnu uniformu i jednu svečanu uniformu Jugoslovenske narodne armije, ovisno o prilici za koju je trebao koristiti.

TUŽILAC AGHA: Koliko vam je poznat izgled, urednost, uopšte kako su izgledali vojnici JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: To mi je jako dobro poznato, jako sam dobro znala kako treba izgledati vojnik koji je u Jugoslovenskoj narodnoj armiji, da mora biti obrijan, čist, podšišane kose i u urednoj odori.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ja se izvinjavam, možda je greška u transkriptu, mislim na 1516454, treba da stoji maj 1989. godine, a ne 1991. godine, samo to da razjasnim sa svedokom. Izvinjavam se, to je nestalo sa mog ekrana. Kad je ustvari vaš otac napustio JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moj otac je trebao otići u mirovinu u 9. mjesecu 1991. godine. U vojsci je bilo nepisano pravilo da se tri mjeseca prije odlaska službenog u mirovinu nije dolazilo na radno mjesto, dakle oni nisu morali biti prisutni na svom radnom mjestu. Prestao je praktički odlaziti na posao tri mjeseca prije službenog odlaska u mirovinu. To je tako kod njih, dakle u to vrijeme bilo i on je u to vrijeme kad je prestao, kad je mogao prestati odlaziti na posao došao u Vukovar sa mojom majkom u našu obiteljsku kuću. To je bilo u maju, dakle u petom mjesecu 1991. godine.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vi ste objasnili kako možete da razlikujete pripadnike JNA i one koji nisu u JNA. Želim da se vratim na onaj deo kada smo govorili o predaji na groblju. Uz dozvolu Suda molim da se ponovo pokaže dokazni predmet 59 i onda ću da zamolim svedokinju da unese neke oznake tako da Pretresno veće može da vidi tačno o kom kraju ona govori. Molim sudskog poslužitelja da pomogne svedokinji, da joj da olovku. Kad se na vašem ekranu pojavi karta, molim da mi to kažete. To je ista karta koju smo već gledali osim što ću ovog puta da vas zamolim da drugačije obeležite ta mesta, da ih obeležite sa "A", "B", "C". Kažite nam kad se pojavi karta.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Nema karte još.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ni ja je ne vidim.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Karta se pojavila, dakle vidi se.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možemo li malo bliže da fokusiramo kartu? Ne, mislim da se malo... E, odlično. Molim vas da ponovo na ovoj karti nacrtate krug na mestu gde se nalazi Mitnica i da to obeležite slovom "A". Možete li, ako ste u stanju, da otprilike označite taj deo gde ste se okupili kod veterinarske stanice pre nego što ste otišli na groblje i da to obeležite slovom "B".

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: *(svedok označava)*

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim da sada obeležite groblje, taj deo gde su se svi oni koji su se predavali okupili i da to mesto označite slovom "C".

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: *(svedok označava)*

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim da onda nacrtate pravu liniju ili liniju kojom bi označili put koji ste prešli od veterinarske ambulante koja je obeležena slovom "B" do groblja koje je obeleženo slovom "C". Molim da tu stavite slovo "D".

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: *(svedok označava)*

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Hvala. Molim vas da sada zaokružite Ovčaru i da to obeležite slovom "D".

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: *(svedok označava)*

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim vas da crvenim flomasterom obeležite put kojim ste išli od groblja do Ovčare. Izvinjavam se ovde imamo dva puta slovo "D". Možda bi ovo poslednje šta ste obeležili mogli da obeležite slovom "E".

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: *(svedok označava)*

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim da sada obeležite put kojim ste išli od groblja do Ovčare. Molim vas da tu liniju obeležite slovom "F".

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: *(svedok označava)*

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možete li sada na karti da obeležite mesta gde ste rekli da se nalazilo artiljerijsko oružje koje ste rekli da ste videli dok ste došli do Ovčare. Možete za to da koristite oznake "X".

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: *(svedok označava)*

TUŽILAC AGHA: Hvala vam. Molim da se ova karta sa oznakama uvrsti u spis.

SUDIJA PARKER: U redu, prihvata se.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet 122.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Hvala vam, završili smo sa ovom kartom. Kažite nam kad ste otprilike stigli na Ovčaru?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pa put od groblja do Ovčare nije dug, on se može preći za jedno dvadesetk minuta i ja mislim oko 22.00, da smo oko 22.00 bili na Ovčari. 22.00, 22.30, ovisno kad smo krenuli, stvarno ne znam te točne vremenske odrednice, nekakve, al' to... Ne mogu se sjetiti.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je civila bilo u vašem konvoju otprilike?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bilo je oko dvadesetak auta, svi auti su bili puni, primali četiri ili pet osoba tako da pretpostavljam da je bilo oko 100, malo više ljudi, oko 120.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ko su ti ljudi, da li je tu bilo muškaraca, je li bilo žena, dece ili su bile samo žene?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bilo je muškaraca, bilo je žena, bilo je žena sa djecom, bilo je staraca.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kakvo su oružje oni imali sa sobom?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Nisu bili naoružani.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A šta se desli kad ste stigli do Ovčare?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Kad smo došlo na Ovčaru onda je, onda smo dobili uputu da se parkiramo na plato kod hangara na Ovčari. Dakle, plato jedan ravan koji je bio osvijetljen i dobili smo uputu da nakon što izađemo iz auta ostavimo ključeve od automobila na prednjem sjedalu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Otprilike koliko ste na Ovčari videli vojnika JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Vidjela sam da ima vojnika i Jugoslovenske narodne armije i da ima vojnika Teritorijalne odbrane, dakle paravojnih formacija, ali obzirom da kad smo stajali uz put, dakle kada smo dolazili ja sam to vidjela, a tamo gdje smo mi stajali, obzirom da smo bili na osvijetljenom, vidjela sam samo one koji su stajali na tom platou, dakle oni koji su bili u mračnom djelu, dakle u onom neosvijetljenom dijelu, te nisam vidjela. Mogu proceniti na osnovu onoga uz put što sam vidjela da ih je bilo, da sad ih vidjela preko stotinu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kad kažete oni, da li mislite na JNA ili mislite na paravojne snage ili i na jedne i na druge?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: I na jedne i na druge. Obzirom da su bili skupa, dakle ...

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kad ste došli na Ovčaru da li ste opet videli i pripadnike JNA i pripadnike paravojnih snaga?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da, vidjela sam i pripadnike Jugoslovenske narodne armije, vidjela sam majora Šljivančanina koji se tom prilikom i predstavio i skupa s njim, sa svake strane mu je stajao po jedan pripadnik paravojnih formacija očito, obzirom da se radilo o ljudima koji su imali dugu kosu i bradu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ko je bio zadužen i glavni za paravojne snage na Ovčari?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Očito je da je zapovjednik... Dakle, onaj koji je zapovjedao na tom mjestu bio oficir JNA, dakle major Šljivančanin. On nam se i obratio, predstavio i održao govor.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I šta je on rekao? Otprilike.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja ću to pokušati interpretirati i to onaj dio koji je najvažniji, a to je na početku rekao da mi, građani Vukovara znamo, trebamo znati zašto smo na tom mjestu, da su oni oslobodili Vukovar, a da smo mi oni koji su ubijali njegove golobrade mladiće.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kako ste se osećali? Jeste li se osećali kao da su vas oslobodili?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ni u jednom trenutku nisam osećala potrebu da me iko oslobodi tijekom rata u Vukovaru. Živjela sam u svom gradu, u svojoj kući, nisam trebala nikakve osloboditelje.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ljudi koji su bili s vama na Ovčari su bili iz Mitnice. Otprilike, u procentima, kakav je bio etnički sastav ljudi u Mitnici za vreme borbi?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Općenito je potrebno znati da je Mitnica dio Vukovara koji je bio 99 posto naseljen Hrvatima. Dakle, taj dio Vukovara je bio naseljen Hrvatima i to su uglavnom, dakle i u evakuaciju išli dakle ljudi koji su pripadali toj etničkoj skupini.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A koliko su teške bile borbe oko Mitnice, između branioca Vukovara i JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pamtim nekoliko slučajeva kad je JNA prestala granatiranje i prešla u proboj sa pješadijom i pamtim da su u tim prilikama naši vojnici pokazali izuzetnu hrabrost i uspjeli su dakle puno nadmoćnijeg neprijatelja odbiti i sjećam se da je tada Jugoslovenska narodna armija prema priči vojske, dakle branitelja Vukovara, imala dosta gubitaka. Imala je i hrvatska strana, naravno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Nekoliko reči o govoru majora Šljivančanina na Ovčari, da se vratimo na to. Pretpostavljam da je do tog trenutka već bio mrak. Recite nam onda kako ste vi zapravo uopšte uspeli onda da vidite majora Šljivančanina?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: To nije bila velika grupa ljudi, dakle bilo nas je da kažem oko stotinu, ja stvarno ne znam točan broj, ali svi smo stajali na osvijetljenom platou, na osvijetljenom platou stajao je nedaleko od nas, dakle par metara od nas major Šljivančanin i dva spomenute pripadnika paravojnih formacija.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vi ste takođe spomenuli da je tamo bilo, dakle u vašoj skupini da je bilo starijih žena i deca. Šta se dogodilo s tim delom vaše grupe?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Major Šljivančanin je na kraju zaključio posle dužeg govora da će sada biti evakuacija svih nas kako je dogovoreno na pregovorima i da će prvo krenuti starije osobe i žene koje imaju djecu. Dakle, oni su prvo izdvojeni, dakle oni su ušli u autobuse i odvezeni su.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A gde su trebali da ih odvdeu, možete li da podsetite Pretresno veće? Po gospodinu Šljivančaninu i na osnovu pregovora o predaji.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: I na osnovu zaključka pregovora i na temelju govora majora Šljivančanina, trebali su otići u dio Hrvatske koji nije zahvaćen ratom.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A gde su zapravo odvedeni?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Jedan dio je očito odveden u Hrvatsku, a jedan dio je odveden u Sremsku Mitrovicu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kako vi znate da je drugi deo odveden u Sremsku Mitrovicu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Zato što sam ih tamo vidjela obzirom da sam i ja nakon te evakuacije u slobodni dio Hrvatske, završila u zatvoru Sremska Mitrovica koji je u Srbiji.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Pošto su otišle te starije žene i deca, šta je rečno u vezi sa onim ljudima koji su tamo ostali?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Major Šljivančanin je reko da se sada trebaju razdvojiti muškarci od žena, da svi idemo u istom pravcu, ali da je potrebno da se razdvojimo što su žene odbile. I ostale su stajati.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Pošto su žene i muškarci odbili da se razdvoje, kako je major Šljivančanin reagovao i šta se dogodilo posle toga?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Nakon toga nastala je rasprava, oni su se udaljili malo od naše grupe, grupe ljudi, civila koja je stajala i nastala je očito rasprava između majora Šljivančanin i pripadnika paravojnih formacija, mislim da su tamo bili i neki pripadnici redovite vojske, JNA, onda su se oni nešto dogovarali, raspravljali i iza toga, major Šljivančanin se izdvojio, vratio do grupe i rekao da svi trebamo ući u autobuse.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I gde je onda trebalo da krenete?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Prema onome što je bilo rečeno do tada trebali smo poći u Hrvatsku.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dok ste se ukrcavali u autobuse na Ovčari da biste odande otišli, jesu li pripadnici paravojnih formacija nešto rekli vašem suprugu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pripadnici paravojnih formacija, dakle ova dva spomenuta pripadnika koja su stajala skupa sa majorom Šljivančaninom na Ovčari dok je on držao govor su stajali na ulazima od autobusa u koji smo mi trebali ući i dok smo ulazili i prolazili pored njih jedan se obratio, dakle ovaj koji je stajao na ulazu na koji smo mi ulazili, jedan se obratio mom suprugu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I šta mu je rekao?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Kad smo ušli u autobus ja sam pitala što, što mu se, što mu je rekao i on mi je rekao da ga je prepoznao kad je progovorio i kad ga je vidio iz bliza, dakle neposredno pored njega je prošao, da je to izvesni Pero, po nadimku Limun koji je radio na Mitnici u trgovini i koji je rekao da nas oni sad moraju pustiti, a da je to trebalo drugačije završiti.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Po vašem mišljenju kako ste vi to shvatili, šta je to trebalo da znači?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pa mislim da se ovaj komentar može shvatiti isključivo na jedan način. Ako nas puštaju, a trebalo je drugačije završiti onda znači da nas nisu trebali pustiti odnosno da smo trebali ostati na Ovčari, ako se evakuiramo živi, ako smo preživjeli onda, ako je trebalo drugačije završiti onda je samo značilo da nismo trebali ostat živi.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vi ste nešto ranije spomenuli da su se na području Mitnice vodile teške borbe i da je JNA pretrpela teške gubitke odnosno da su obe strane pretrpele teške gubitke. Recite kakav je bio stav tih pripadnika paravojskih jedinica prema vama?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bio je izrazito neprijateljski obzirom da su dovikivali dok je prolazila kolona automobila, dovikivali su, prijetili, psovali, a kod ulaska u autobus su se očito neprijateljski ponašali i bili su vrlo ljuti.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Prema vašem iskazu trebali je da vas odvedu u deo Hrvatske u kome nije bilo borbi. Ali, gde su vas zapravo odveli sa Ovčare?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Negdje oko 2.00, dakle rano ujutru sledećeg dana smo došli do zatvora u Sremskoj Mitrovici. To je zatvor koji se nalazi u Srbiji.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Ko vas je pratio do tamo?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bili smo u autobusima i u autobusima su se nalazili naoružani pripadnici Jugoslovenske narodne armije i vozač koji je bio u civilu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dok ste putovali od Ovčare do Sremske Mitrovice, da li se sećate nekih područja kroz koja ste prolazili?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Išli smo putem preko Negoslavca i Orolika, toga se sjećam, pa smo onda došli do autoputa gdje smo stali i gdje smo praktički na silu razdvojeni u različite autobuse, dakle muškarci posebno, a žene posebno.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I gde su onda ti razdvojeni autobusi krenuli, jesu li oni pošli na isto mesto ili na različita mesta?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Na isto mjesto tako da mi uopće nije bila jasna logika tog razdvajanja obzirom da su nas razdvojili iz jednog autobusa muškarce od žena i onda nas poslali na potpuno isto mjesto.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vratimo se na ova sela kroz koja ste prolazili, na primer Negoslavce. Jesu li to bila sela u kojima su uglavnom živeli Srbi ili Hrvati, dakle kakav je bio njihov većinski sastav stanovništva?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Negoslavci su selo u kojem su živeli uglavnom Srbi i znam da smo tijekom puta komentirali da su ta mjesta apsolutno bila neoštećena, dakle kuće su bile normalne i kao da nije u tom dijelu bio rat. A to je praktički samo par kilometara udaljeno od Vukovara.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kažete da ste završili u Sremskoj Mitrovici, u Srbiji. Možete li da nam kažete kakvo je to mesto na koje su vas doveli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Sremska Mitovica je zatvor koji je u bivšoj Jugoslaviji, u kojoj su služili kaznu kriminalci, ubojice, dakle svi oni koji su bili osuđeni za neka od kriminalnih radnji.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Uz pomoć sudskog poslužitelja i uz dopuštenje Suda ja bih hteo da pokažem dokazni predmet broj 103, to je karta koja nosi broj 0462-6620. Kada vidite kartu na ekranu gospođo, recite mi. A ja ću opet od vas tražiti da na karti unesete neke oznake.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U redu, vidim kartu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Molim vas, zaokružite na toj karti Vukovar i označite ga slovom "A" kada budete imali olovku. Molim vas povećajte jednom.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: *(svedok označava)*

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Možete li molim vas označiti Negoslavce slovom "B".

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: *(svedok označava)*

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A Sremsku Mitrovicu dakle gde su avsi na kraju odveli, i nju označite slovom "C".

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: *(svedok označava)*

TUŽILAC AGHA: Hvala. Ja bih zatražio od Pretresnog veća da i ova karta sa oznakama uđe u dokazni materijal.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: To će biti dokazni predmet 123, časni Sude.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Gospodo, vi ste na osnovu sporazuma o predaji i onoga šta je rekao major Šljivančanin shvatili da idete za Hrvatsku. Kakvo je objašnjenje dala JNA za to što su vas doveli u zatvor u Sremskoj Mitrovici?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: JNA nama nije davala nikakva objašnjenja. Ono što je govorio major Šljivančanin je bilo suprotno onome što ja napravio tako da to se ne može podrazumevati pod neko objašnjenje, a sa nama, tijekom puta i kad smo došli u Mitrovicu niko nije razgovarao.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko ste dana otprilike proveli u tom zatvoru?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U zatvoru sam provela 18 dana i razmjenjena sam početkom dvanaestog mjeseca 1991. godine, 5. dvanaestog točnije.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li biste mogli Pretresnom veću ispričati ukratko kakvi su uslovi bili u zatvoru u Sremskoj Mitrovici, tamo gde su vas držali?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Nas oko 90 žena i dvoje djece bilo je smješteno u jednoj prostoriji koja je bila zaključana. Dakle, bili smo zatvoreni, spavali smo na podu, imali smo na raspolaganju dva toaleta i dva, tri umivaonika. Hrana je bila vrlo loša i sve skupa je bilo vrlo teško. Najstarija osoba je imala 90 godina, jedna starica, a najmlađe dijete dvije godine.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je drugih članova vaše porodice bilo s vama u zatvoru?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moj suprug je bio u zatvoru Sremska Mitrovica, moj otac je bio u zatvoru Sremska Mitrovica, pa iz toga u zatvoru u Nišu, pa su ga opet vratili u Sremsku Mitrovicu, a moja mama i mama od mog supruga i njegova teta bile su sa mnom u sobi u Sremskoj Mitrovici. Dakle, svi smo skupa tamo bili.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Rekli ste da je vaš otac bio muzičar u JNA. Kakvu je ulogu on imao u odbrani Mitnice?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moj otac se je bio priključio dakle Civilnoj zaštiti. Onom dijelu obrane grada koji je spadao u Narodnu zaštitu i koji u principu nisu bili dakle uniformirani, nego su čuvali straže u principu kod svojih kuća. Ili na položajima kod svojih kuća.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko je godina imao otprilike u to vreme?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moj otac je 1935. godište, dakle imao je, moram računat... imao je 56. Ako sam dobro izračunala, ja se ispričavam, nisam dobro skoncentrirana.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li su njemu na teret stavljene nekakve optužbe, da li je za nešto optužen i ako jeste za šta, dok je bio u zatvoru u Sremskoj Mitrovici?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Protiv njega je podignuta optužnica za izdaju.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li mu je suđeno?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Dobio je optužnicu, ali suđenje nije počelo obzirom da je prije toga bio razmjenjen.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dakle, nikada mu nije suđeno?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne, nije došlo do suđenja.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dok ste bili u tom zatvoru, tih 18 dana, jesu li vas ispitivali?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Jesu. Ispitivao me je oficir, dakle viši časnik Jugoslovenske narodne armije, ne znam točno kojeg čina.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Koliko ste izjava dali?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja mislim tri. Ne mogu se točno sjetiti. Dakle, bili smo pozivani na razgovore, ne samo ja nego većina zatvorenika i uglavnom sam ispitivana o tome šta se u Vukovaru događalo u to vrijeme, između, dakle petog mjeseca i jedanestog, kraj jedanestog mjeseca 1991. godine.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li je bilo nekih konkretnih stvari koje ste ispustili iz vaše izjave u vezi s tim periodom?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Dakle, mi smo bili u zatvoru. To je dakle mjesto gdje vas neko zatvori ako ste kriminalac, ako smatra da ste kriminalac i ispituje vas i praktički smo morali dati određene izjave. Ja sam u izjavi, u izjavama, uglavnom govorila ono što je bilo istina obzirom da me taj časnik ispitivao vezano za nekakve podatke o broju mrtvih, o predaji na Mitnici u kojoj sam i sad govorila i tako. Dakle, ja sam uglavnom pričala istinu, jedino što nisam rekla u tim izjavama i s čime sam ih dovela u zabludu je da sam tijekom rata bila u podrumu, dakle u sklonišu svoje firme gdje je bio i Stožer Zbora narodne garde za to područje, dakle za Mitnicu. Smatrala sam da to nije u mom interesu da kažem na tom mjestu.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Sada bih s vama razgovarao o jednom drugom delu vašeg boravka u zatvoru. Jeste li tamo naišli na nekog od zaposlenih u vukovarskoj bolnici?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Doktorica Vesna Bosanac je bila sa mnom u sobi, ona je dovedena nešto kasnije, dva do tri dana kasnije nego što smo mi došli, cijelo vrijeme je provela s nama u sobi do moje razmjene. Do dana kad sam ja izašla iz zatvora.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Jeste li videli nekog drugog od lekara iz bolnice?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Vidjela sam doktora Njavru i vidjela sam neke djelatnike medicinskog osoblja. Djelatnike vukovarske bolnice, odnosno medicinskog osoblja.

TUŽILAC AGHA: Da li je u nekom trenutku od vas doktorica Bosanac tražila da za nju učinite nešto konkretno?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da, prije razmjene došli su u sobu predstavnici Jugoslovenske narodne armije odnosno časnici koji su organizirali razmjenu zarobljenika i pročitali su imena ljudi koji bi trebali biti razmjenjeni sutra. Na tom popisu sam bila i ja i tada me je doktorica Bosanac zamolila da kada dođem u Hrvatsku kontaktiram ministra zdravstva profesora Andiju Hebranga i da mu kažem da su dakle liječnici i osoblje vukovarske bolnice zatočeni u zatvoru Sremska Mitrovica, da ne znaju gdje su odvedeni ranjenici i civili iz vukovarske bolnice.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Dakle, kada ste pušteni na slobodu, šta ste učinili? Jeste li učinili to šta je od vas tražila doktorica Bosanac?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Odmah nakon što sam došla u Zagreb kontaktirala sam ured ministra i zakazala sastanak, tajnica ministra mi je zakazala sastanak za isti dan.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I šta ste vi ministru rekli, kakvu ste mu poruku preneli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pa rekla sam sve ono što me je zamolila doktorica Bosanac, rekla sam da su liječnici i medicinsko osoblje iz vukovarske bolnice u zatvoru Sremska Mitrovica i rekla sam da je doktorica Bosanac poručila da ne zna gdje su odveli grupu pokretnih ranjenika i civila iz vukovarske bolnice. Rekla sam isto tako kakvi su uvjeti bili u zatvoru, dakle sve ono što je gospodina ministra zanimalo u to vrijeme.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kako je ministar na to reagovao?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ministar je reagirao tako da sam odmah nakon toga, neposredno nakon toga je kontaktirao, dakle sve druge osobe koje su bile tada uključene u pregovore za razmanu zarobljenika i neposredno, dakle par dana nakon toga su liječnici i medicinsko osoblje iz vukovarske bolnice bili oslobođeni.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Pošto ste videli ministra Hebranga, kakvim ste poslom počeli da se bavite?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Još dok sam razgovarala sa tajnicom da bih ugovorila sastanak sa ministrom Hebrangom, ona me je uputila na profesora Kostovića koji je tada bio dekan Medicinskog fakulteta i koji je praktički bio glavni za prikupljanje svih tih informacija vezano za sudbinu osoba iz Vukovara. Isto tako bio je uključen u

pregovore tako da sam još prije nego što sam, odmah nakon toga praktički otišla pravo kod profesora Kostvića kome sam ispričala sve ove podatke, a popodne sam imala dogovoren sastanak kod ministra. Nakon toga me profesor Kostović pitao da li želim raditi za njegov odijel koji je bio pri Ministarstvu zdravstva, dakle Odjel za informiranje Glavnog sanitetskog stožera koji je bio pod komandom Ministarstva zdravstva, dakle pod njihovim ...

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I da li je vaš šef kasnije imao jedan istaknuti položaj u Hrvatskoj?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da, on je kasnije, sad ne znam točno kada, bio potpredsjednik Vlade i u nadležnosti su mi bile, između ostalog i humanitarna pitanja. Obzirom da se od početka rata samo time i bavio.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kada ste otprilike vi prvi put razgovarali sa gospodinom Hebrangom i kada ste zapravo počeli da radite za tu kancelariju?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Sa profesorom Hebrangom razgovarala sam neposredno pošto sam došla, mislim da je to bio šesti, mislim da smo petog razmjenjeni i to se već proteglo duboko u noć, došli smo dakle u Zagreb u noći i odmah dakle sutradan sam napravila to što sam obećala doktorici Bosanac.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: I jeste li vi nakon toga i dobili zaposlenje u toj kancelariji, jeste li počeli tamo da radite?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Jesam, počela sam raditi u tom Uredu, dakle to je bio Ured koji je praktički bio pri tom Stožeru saniteta i koji je prikupljao sve podatke vezano za zatočene i nestale osobe, ne samo iz Vukovara nego iz cjele Hrvatske.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A s kim je vaš šef pregovarao od strane JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bilo je više pregovarača, ja se sećam, naravno najistaknutiji pregovarač s jugoslovenske strane je bio general Rašeta.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Da li vi znate da li je vaš šef, profesor Kostović nekad na sastanku, recimo s generalom Rašetom i ostalima iz JNA, postavio pitanje nestalih pacijenata iz bolnice?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: To je bilo pitanje koje se postavljalo apsolutno na svim pregovorima i uvijek prvo.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A kakav je bio odgovor JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Dakle, svaki put posle pregovora naravno, obzirom da smo mi pripremali materijale, popise osoba zarobljenih i tako, uvijek nam je profesor Kostović govorio kako su prošli pregovori naravno, jer nas je to sve zanimalo i uvijek je rekao, dakle svaki put kada bi se spomenulo uopće, dakle kad bi bili spomenuti

ranjenici vukovarske bolnice, došlo je praktički do bojkota pregovora odnosno Jugoslovenska narodna armija, njihovi predstavnici, nisu željeli o tome razgovarati. Niti dati bilo kakvu informaciju vezano za to.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Vaša kancelarija se bavila nestalim osobama. Za koliko ste osoba saznali da je nestalo, dakle otprilike koliko je pacijenata nestalo po vašim saznanjima iz bolnice u Vukovaru? Na osnovu evakuacije od 20. novembra.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moram napomenuti da je u to vreme u Hrvatskoj obzirom na kompletnu situaciju u Vukovaru vladao mali kaos. Obzirom da su civili evakuirani iz Vukovara po 36 sati neki, pa su stizali sa zakašnjenjem, pa je svako svakog tražio u tom periodu i onda ispočetka, obzirom da mi nismo imali popis, govorim o vremenu kad sam radila dakle u tom Uredu, nismo imali popis koje su odvedene iz vukovarske bolnice. To je bilo dostupno isključivo, dakle pripadnicima Jugoslovenske narodne armije koji su ih i odveli i popisali. Mi smo načinili popis na temelju toga što su obitelji nestalih osoba kod nas, u našem Uredu, prijavili da pojedina osoba, dakle da je neko njihov odveden iz vukovarske bolnice. Tu se radio od oko 300 imena. Taj popis se kasnije smanjio obzirom da se sudbina nekih osoba u međuvremenu doznala.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: A ostatak, gde su pronađeni? Ostali ti nestali ljudi, gde su pronađeni? I da li su pronađeni?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Oko 200 tjela osoba koje su odvedene iz vukovarske bolnice, dakle bolesnika i civila pronađeno je u zajedničkoj grobnici na Ovčari 1993. godine.

TUŽILAC AGHA – PITANJE: Kakva je bila njihova sudbina?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Prema onom što je meni bilo tada dostupno, obzirom da sam radila u Uredu koji je surađivao tada sa predstavnicima međunarodne zajednice i dakle osoba koje u bile na terenu i pronašle zajedničku grobnicu, govorim sada o Clyde Snowu, te osobe su tamo strijeljane.

TUŽILAC AGHA: Hvala časni Sude, ja nemam više pitanja za ovog svedoka. Ja sam završio svoje glavno ispitivanje.

SUDIJA PARKER: Gospodine Agha, hvala vam. Gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Zahvaljujem časni Sude, pretpostavio sam da ste imali nameru da objavite pauzu, ali pre toga želeo sam samo za zapisnik da istaknem jak prigovor u odnosu na jednu liniju ispitivanja kolege iz Tužilaštva, a koji se odnosi na boravak ovog svedoka u Sremskoj Mitrovici. Naime mi smo sada, prilikom svedočenja prvi put čuli za činjenicu da je ovaj svedok, kako tvrdi, bila u zatvoru u Sremskoj Mitrovici, da je tamo bila ispitivana, davala pismene izjave i boravila sa gospođom Vesnom Bosanac. A o ovoj

činjenici očigledno kolega tužilac je bio upoznat s obzirom na način kako je postavljao pitanja. Mi smo jednu jedinu izjavu od ovog svedoka dobili iz 1995. godine gde se samo pominje da je ona bila u Sremskoj Mitrovici, a dobili smo od pre nekoliko dana dopunsko izjašnjenje u pogledu nekih činjenica za koje smo upoznati i mogli smo eventualno da izvršimo provere. Ovo je za nas potpuno nova činjenica i mi o tome nismo mogli da izvršimo proveru i u tom smislu su nam ugrožena prava iz člana 21 Statuta (Statute) da bismo proverili oko navoda koje je ovaj svedok objasnio vezano za boravak u Mitrovici. U tom smislu smo smatrali da smo ove podatke koje je Tužilaštvo znalo da dobijemo ranije i da izvršimo provere. Hvala.

SUDIJA PARKER: Gospodine Agha.

TUŽILAC AGHA: Časni Sude, izjava koju je svedokinja dala 1995. godine jasno kaže da je 19. novembra odvedena u Sremsku Mitrovicu, da je tamo bila 18 dana i da je bila razmenjena 5. decembra. Tek kada je došla ovde i tokom pripreme za svedočenje rekla nam je da je tamo srela doktorku Bosanac. Mi nismo znali da je ona davala izjave tamo i da su je ispitivali. Tužilaštvo nije pronašlo ni jednu od tih izjava, pretpostavljam da se one nalaze kod JNA koji su vršili ispitivanje. Na osnovu svedočenja koje je dala svedokinja, mi smatramo da, pošto se ne radi o nekom velikom delu svedočenja ovog svedoka moj uvaženi kolega nije bio stavljen u nefer odnos i očigledno može da unakrsno ispituje svedokinju o bilo kojoj od ovih tema. Ponovo se sve svodi na poteškoću u vezi toga koliko informacija može da se da u dnevnom redu ako se saznaju neke nove informacije tokom pripreme svedoka. Mi smo dali ono šta je Tužilaštvo smatralo da je najbitnije u svom *adendumu*.

SUDIJA PARKER: Da, ali pitanje gospodine Agha je da nije moguće da gospodin Lukić ili bilo koji drugi zastupnik Odbrane zna da li postoji nešto materijalno bitno, a šta se nalazilo u nekavoj izjavi koju je dala onima koji su je saslušavali. Zar to nije pitanje?

TUŽILAC AGHA: Da, izgleda da to jeste pitanje, ali časni Sude, mi nemamo te izjave. Da imamo te izjave mi bi ih sigurno i dali. Mi smo o tome nedavno saznali, pre par dana, da je dala izjave. Pitali smo da li ima kopije tih izjava, da li je dobila kopije, rekla je ne. Proverili smo naš sistem, mi nemamo kopije tih izjava tako da mi nismo u mogućnosti da damo takve izjave Odbrani. Mi smatramo da su one verovatno u posedu vlasti koje su uzeli izjave u zatvoru Sremska Mitrovica. Da imamo izjave, sigurno je da bi ih obelodanili.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, u ovim okolnostima čini mi se da nije došlo ni do kakvog propusta kada je u pitanju pridržavanje obaveza obelodanjivanja zato što

izjave o kojima vi govorite nisu bile u posedu Tužilaštva. U tom slučaju Pretresnom veću se čini da je ispravno da zastupnici Odbrane treba da pređu na unakrsno ispitivanje. Međutim ako za vreme suđenja ili tokom suđenja treba vi, uz pomoć sopstvenih istraga, nađete izjave i ako budete mislili da postoji neka materijalna činjenica ili nešto bitno u tim izjavama, onda možete da zahtevate da se svedokinja ponovo pozove. Da li je stav dovoljno jasan?

ADVOKAT LUKIĆ: Potpuno je jasan i to je bila naša intencija. Ni na koji način nismo mislili da zbog toga tražimo odlaganje, ali moram da samo napomenem. Nije na Tužilaštvu da nama da dokument samo ako ga ima već da nam da informaciju da postoji dokument da bismo mi preko naših istražitelja to proverili. To je obaveza Tužilaštva kako je mi shvatamo. Hvala.

SUDIJA PARKER: Pa sad je tu pitanje šta se smatra razumno razmotren materijal i šta je u tome bitno, a nema apsolutnog odgovora na tako nešto. Radi se o proceni, a ovo je na samoj granici. Kao što ste čuli od Pretresnog veća, Pretresno veće smatra da u interesu pravičnosti to smesti na jednu stranu te granice koja vam ustvari omogućava da ponovo pozovete svedokinju ako želite. Ako želite dalje da raspravljamo, moraćemo onda da se predomislimo i da naša odluka ne bude u vašu korist. Bolje je da ostavimo stvari tamo gde jesu. Sada moramo da prekinemo i nastavićemo za 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, izvolite. Vas će sada ispitivati gospodin Domazet.

UNAKRSNO ISPITIVANJE : ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođa Foro, da vam se predstavim, ja sam Vladimir Domazet advokat gospodina Mrkšića, drugi advokat gospodina Mrkšića i ja ću vam postavljati pitanja u vezi vaše izjave danas date u toku glavnog ispitivanja, pa vas molim obzirom da govorimo jezikom koji razumemo oboje, a prevodioci ga prevode na druge jezike, da pokušamo da pravimo pauzu između pitanja i odgovorna da bi olakšali prevodiocima posao. Iz podataka koje ste dali u izjavi istražiteljima, a i danas mom uvaženom kolegi iz Tužilaštva u toku glavnog ispitivanja, rekli ste da ste praktično celo svoje detinjstvo i školovanje skoro do kraja studija proveli u Beogradu, je li tako?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da, do 24 godine života živela sam u Beogradu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste danas da ste vrlo često odlazili u Vukovar obzirom da ste tamo imali kuću, zapravo vaši roditelji, i da ste odmore provodili tamo. Kako sam čini mi se razumeo iz vašeg današnjeg iskaza i vaš suprug za koga ste se udali je iz Vukovara ili se varam?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da, on je rođen u Vukovaru, u školu je išao dakle u srednju, i studirao je u Zagrebu, a zatim se vratio u Vukovar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste danas rekli da je to negde 1986. godine i da ste otišli u Vukovar. Da li to znači da ste se te godine i venčali ili ste nešto ranije otišli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Udala sam se 1986. godine i tada sam se preselila iz Beograda u Vukovar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Iz onog šta ste danas rekli razumeo sam da su i roditelji vašeg supruga živeli u Vukovaru i u ovo vreme, dakle 1991. godine i imali svoju kuću?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Točno, oni su isto živeli u Vukovaru, majka, obzirom da mu je otac umro prije rata.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako se zove vaš suprug? Taj podatak nismo imali u vašem iskazu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U iskazu stoji jasno da se zove Josip Foro.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste da se on školovao u Zagrebu. Šta je on završio?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: On je išao u srednju elektrotehničku školu, a iza toga je išao na Tehničku vojnu akademiju u Zagrebu. Koju nije završio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste Vojno tehnički akademiju nije završio. Da li je ikada radio u vojsci ili u JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li je služio redovni vojni rok u JNA?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Jeste, služio je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Danas ste rekli da je on u ovo vreme, 1991. godine radio u pošti u Vukovaru i da je radio na telefonskim linijama. Da li je to bio i njegov posao i pre ovog, pre 1991. godine?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da, od kad se zaposlio u pošti, radio je taj posao, a zaposlio se neposredno nakon što smo se vjenčali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Razumeo sam da ste zajedno živeli u vašoj kući u Mitnici, dakle u kući vaših roditelja, ne u kući njegovih roditelja. Da li sam u pravu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste takođe da ste se i vi zaposlili u komunalnom preduzeću u Vukovaru, ali bi iz ove izjave proizašlo da je to bilo neposredno u ovo vreme, 1991. godine. Hoćete li precizirati od kada ste zaposleni u tom komunalnom preduzeću?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U komunalnom poduzeću sam radila negde od sredine devedesete godine. Dakle, nekakvih godinu dana sam već radila u komunalnom poduzeću kad je počeo rat.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li to bilo inače vaše prvo radno mesto, prvo zaposlenje u vašoj karijeri?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Međutim, rekli ste u vašoj izjavi prethodnoj, a danas u toku glavnog ispitivanja da ste u Beogradu, posle maturiranja 1981. godine upisali studije farmacije i da ste gotovo došli do kraja, da vam je ostalo nekih pet ispita. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Je, to je tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Govorite dakle o periodu do 1986. godine ili i kasnije? Do odlaska vašeg iz Beograda mislim.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Oprostite, nisam razumjela pitanje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Tih pet ispita vam je ostalo 1986. godine kad ste napustili Beograd ili nešto kasnije?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li mi možete reći šta to znači, na kojoj ste godini studija bili, jeste li bili na toj zadnjoj godini studija ako vam je ostali samo pet ispita. To bi se moglo pretpostaviti.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bila sam apsolvent što znači da sam završila sa svim predavanjima i vježbama, položila sve ispite iz prethodnih godina i da mi je samo na zadnoj godini nakon završetka studija ostalo pet ispita.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Ali rekli ste takođe u vašoj izjavi da ste nastavili kasnije studiranje u Zagrebu, studiranje farmacije. Da li je to tačno i da li ste završili i dalje napredovali u studijama?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Kad sam došla u Zagreb, prvih dvije godine bila sam vrlo zauzeta obzirom da sam radila na tim humanitarnim pitanjima vezano za traženje nestalih osoba, razmjenu zarobljenika i tako dalje, negde početkom, krajem 1993. godine, početkom 1994. godine sam pokušala tražiti svoje dokumente sa Farmaceutskog fakulteta u Beogradu, na žalost nisam ih uspjela dobiti tri godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li ih najzad dobili, jeste li iskoristili da nastavite studija kako sam vas razumeo? Farmaciju u Zagrebu.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Jesam, dobila sam dokumente i pokušala sam nastaviti dalje studirati. Nisam završila Farmaceutski fakultet.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I kako sam vas razumeo danas, vi ste radili nešto drugo, dakle u Vukovaru niste radili u toj svojoj struci ili u onome šta ste studirali. Objasnili ste da ste bili sekretar ili sekretarica koja je u ovo vreme kad je počelo da dolazi do ovih sukba u Vukovaru bila zadužena za groblje. Da li ste taj posao radili od početka od vašeg zaposlenja dakle 1990. godine ili ste to samo radili u ovo vreme?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: To sam radila od početka.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još jedno pitanje iz tog dela koji ste pominjali sa vašim zaposlanjem, s tim poslom. Govorili ste da je vaš posao bio u tome i da ste često odlazili iz sedišta tog preduzeća na groblje sve do onog događaja koji ste opisali negde u osmom mesecu, je l' tako?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Krajem osmog mjeseca 1991. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Posle tog događaja više niste odalžili na groblje ovim poslom, tako sam vas danas razumeo?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Više se nije moglo tamo doći.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da od tog vremena više nije bilo ni sahrana na tom groblju, da li su prestale sahrane na tom groblju? U to vreme.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Iza kraja, dakle od tog incidenta, više niko nije sahranjen na Novom groblju u Vukovaru. Sva tela su sahranjena na raznim, bilo je različitih lokacija gdje su tjela sahranjivana.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pa hoćete mi reći šta je vaš lično posao bio posle toga, dakle od kraja osmog meseca, pa sve do 18. novembra?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Moj posao je bio da u poduzeću dakle radim ono što moji nadređni od mene traže. Komunalno poduzeće je poduzeće koje je od

značaja za jedan grad tako da smo mi imali određenu obvezu da se odazovemo pozivu našeg direktora da se javimo i da budemo prisutni na poslu tijekom ovih zbivanja, dakle isto na primjer kao vatrogasci ili kao službe, neke druge službe u gradu koje su od značaja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, razumeo sam to, ali sam danas čuo od vas da ste to vreme, dakle bukvano i danju i noću sem par izlazaka jednom u nedelju dana, možda čak i ređe, proveli u tom podrumu komunalnog preduzeća u Vukovaru. Je li to bilo vaše radno mesto i zaduženje da tu budete u tom podrumu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Radi se o podrumu, dakle o skloništu komunalnog poduzeća i mi smo tamo bili dok u njega nije došlo zapovjedništvo Zbora narodne garde. Dakle, što se tiče izlazaka, ja bih vrlo rado da sam izlazila svaki dan posle posla i da sam mogla otići svojoj kući.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ali moje pitanje je bilo da li je to bilo dakle vaše radno mesto i koje su bile vaše konkretne radne obaveze sem toga što ste to vreme provodili u tom podrumu?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Konkretno radne obaveze su bile da kontaktiramo ukoliko je to moguće sa bolnicom, da radimo popis osoba koje su poginule i djelatnici naši su radili na sahranjivanju, sahranjivanju dakle onih koji su u Vukovaru poginuli na određene lokacije u Vukovaru koje su za to bile određene. Nakon što je bilo blokirano "Novo groblje".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste gospođo da ja Glavni stožer Zbora narodne garde preseljen sa drugim mesta u ovaj podrum. I da se do 18. novembra tu nalazio. Hoćete mi reći kada se to desilo, kada je taj Štab ili Stožer preseljen tu kod vas? U vaše preduzeće.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Taj datum ja ne znam tačno, naravno, mislim da je to bilo oko sredine devetog mjeseca 1991. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li nam možete reći gde je do tada bio taj Stožer u Vukovaru?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste takođe da ste imali, vi koji ste tu bili zaposleni izuzeno dobre odnose sa tim ljudima koji su predstavljali taj Stožer, pa sam zbog toga mislio da ste možda i o tome govorili kada su već došli sa nekog drugog mesta i da to nije bila posebna tajna. Ali ako ne znate, pitaću vas, rekli ste da vas je ukupno bilo negde dvadesetak. Dakle, razumeo sam i oni koji su bili članovi tog Stožera i vas koji ste bili zaposleni. Dakle, možete li mi precizirati koliko je bilo vas zaposlenih koji su se tu bili zatekli i koliko otprilike ovih koji su predstavljali taj Stožer?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Nas je bilo oko, između 12 i 15 u podrumu, dakle u skloništu našeg poduzeća, djelatnika komunalnog poduzeća, ostalo su bili članovi Stožera Zbora narodne garde za Mitnicu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sada bih prešao gospođu Foro, na jednu drugu temu o Vukovaru pre nego što je došlo do ovih sukoba, dakle pre ovog leta 1991. godine. Na pitanje mog uvaženog kolege Kana vi ste rekli, ako sam dobro razumeo, da po vama su negde do 1990. godine odnosi među nacionalni bili sasvim dobri u Vukovaru, a Vukovar je inače jedna multietnička zajednica gde je bilo Srba, gledajući celu opštinu bio veoma blizu onog broja Hrvata, a bili je naravno i drugih narodnosti koji su živeli i u Hrvatskoj i u tadašnjij Jugoslaviji, je l' tako?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Mislim da je to korektno što ste rekli.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta je to, pošto ste pomenuli 1990. godinu kao godinu do kada je to bilo, šta je po vama bilo to da dođe do poremećaja takvih odnosa u Vukovaru i okolini u 1990. godini?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja koliko se sjećam, kad sam se vraćala sa mora, dakle sa odmora 1990. godine, a vraćala sam se 18. osmog preko Knina, kad sam došla doma, dakle u Vukovar, čula sam da su postavljene barikade. To je bilo 1990. godine. Od tada, pa nadalje događali su se nekakvi incidenti, dakle pripadnici Srba u tom području su postavili barikade neposredno nakon što smo mi prošli tako da znam da je moja obitelj bila zabrinuta obzirom da je za to čula, a znala je da mi preko Knina sa mora se vraćamo kući.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Razumeo sam, ali moje pitanje je bilo usmereno na Vukovar i okolinu ako ste na to mislili da su međunacionalni odnosi do 1990. godine bili dobri, dakle kraj o kome govorite je u sasvim drugom delu tako da vas pitam da li je u samom Vukovaru i okolini, u toj godini koju ste vi pomenuki kao godinu do kada su bili normalni po vama odnosi, je l' to tako ili je nešto kasnije došlo do pogoršanja tih odnosa?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Gledajte, ne možete promatrati Vukovar kao izoliranu sredinu. Dakle, svi smo mi živjeli u Hrvatskoj u to vrijeme i znali smo šta se događa, vidjeli smo na televiziji, na radiju, dakle nije Vukovar bio pod staklenim zvonom. Nego su se svi događaji koji su se tada događali u bivšoj Jugoslaviji reflektirali naravno i na Vukovar.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, razumem vas u pogledu tog objašnjenja, ali opet je moje pitanje kada je u Vukovaru došlo do, po vama, nekih tenzija. Vi ste govorili o dva događaja danas u Borovu Selu 6. maja 1991. godine i o jednoj kasnijoj pogibiji jednog hrvatskog policajca. Da li je to početak ili je nešto pre toga došlo do pogoršanja tih odnosa?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Mogu reći da su se zabrinutost i nekakve tenzije su se povećavale kako su se ovi događaji koje sam već spomenula, na teritoriju Hrvatske počeli odvijati. U samom Vukovaru, ja pamtim, dakle taj 2. svibnja kad je bio taj veliki incident u Borovu Selu i iza toga još par incidenata. Mogu rijeći da u to vrijeme se ja nisam bavila niti politikom niti me, kako bih rekla, to, svi ti detalji tih incidenata i općenito tim međunacionalnih tenzija nisu zanimali, dakle detalji.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas gospođo nisam ni pitao za detalje nego upravo neke stvari koje su izuzetno bile bitne i važne za život svih onih koji su živeli u Vukovaru i okolnim mestima tim pre što, složićete se sa mnom, pojedina naselja ili sela oko Vukovara su bila mešovita, pojedina su bila sa veoma pretežnim jednim ili drugim stanovništvom. Dakle, pitam vas za ta naselja, da li vi možete da mi kažete da li je pre ovog, ovih događaja došlo do pogoršanja odnosa ili ne?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja nisam znala za nikakve incidente prije ovog incidenta velikog koji se dogodio u Borovu Selu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro. Svakako se sećate da da su 1990. godine održani prvi višestranački izbori u mnogim jugoslovenskim republikama, pa i u Hrvatskoj, je l' tako?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Sjećam se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li sam u pravu kad kažem da je na izborima na nivou Hrvatske najveći broj glasova građana koji u izašli na biralište dobila Hrvatska demokratska zajednica čiji je predsednik bio Franji Tuđman?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U pravu ste, Hrvatska demokratska zajednica, doktor Franjo Tuđman dobili su najviše glasova.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se možemo složiti oko toga da je ta stranka bila jedna izrazito nacionalna stranka sa jednim izrazito nacionalnim programom?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne možemo se složiti oko te izjave vaše.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta po vama tu nije tačno?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Već sam rekla da se u to vreme nisam bavila politikom i da nisam proučavala programe različitih stranaka, ali mislim da je program i dakle ono što se prezentiralo kao program Hrvatske demokratske zajednice u to vrijeme bilo nešto što je bilo, dakle u najmanju ruku puno manje nacionalistički od onoga što sam ja slušala u Beogradu par godina prije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li se ta stranka zalagala za nezavisnu državu Hrvatsku i Republiku Hrvatsku i odvajanje je od Jugoslavije, a da li je ovo o čemu

govorite u Beogradu bio takođe takav proces odvajanja Srbije ili čuvanja Jugoslavije? Ako možete da odgovorite na to.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U Beogradu sam slušala govore gospodina Slobodana Miloševića koji su počinjali sa: "Braćo Srbi". Od onda više nisam smatrala da sam u Beogradu kući, dakle kod svoje kuće. Nisam smatrala to svojom kućom, iza toga sam se udala, dakle preselila. Dakle, ti govori, te govore bi mogla ocijeniti nacionalističkim. A nisam čula takve govore vezano za Hrvatsku demokratsku zajednicu. Da razjasnimo, ja nisam član HDZ-a niti bilo koje druge stranke u Hrvatskoj.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Nisam vas gospođo ni pitao za pripadnost partijama, to je vaše pravo, kao i za onog za koga ste glasali, to je apsolutno vaše pravo, ali sam ovo pitao upravo zbog ovih odnosa. Zaista se ne mogu, moram da vas ponovo pitam da li ste zaista, do 1986. godine kada ste u Beogradu bili ikada čuli Slobodana Miloševića da je počinjao govore sa: "Braćo Srbi"? Jer ja verujete to nikada nisam čuo, a nisam fan gospodina Miloševića nikada bio.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja sam čula takve govore, pretpostavljam da su me pogodili obzirom da sam ja bila Hrvatica koja je tamo živjela. On je svoje govore počinjao sa: "Braćo Srbi". To postoji zabilježeno i na televiziji, dakle ti govori su bili javni i sad o tome dalje polemizirala. Možda se vi niste osećali prozvanim obzirom da pripadate istoj nacionalnosti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Zaista o tome više neću, o tome zaista postoje dokazi i to ćemo lako utvrditi. Još samo par pitanja iz te oblasti. Poznato vam je da su posle ovih izbora odražni lokalni izbori, dakle i u Vukovaru. Da li vam je poznato koja je stranka dobila lokalne izbore, dakle većinu na lokalnim izborima u Vukovaru u to vreme?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li znate ko je posle tih lokalnih izbora bio gradonačelnik ili predsednik Skupštine opštine Vukovar?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Nisam sigurna da sam u pravu, ali mislim da je bio Dokmanović.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, u pravu ste, Slavko Dokmanović. Verovatno iz ovog prethodnog odgovora bih pretpostavio da ne znate njegovu stranačku pripadnost odnosno za koju je stranku nastupao na tim lokalnim izborima?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Znam da je nastupao u ime Srpske narodne stranke ili kako se već zove... Ne znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako bih vam rekao da na tim izborima bilo koja stranka sa prefiksom "srpska" nije učestvovala, dakle ako mislite na stranku koja je kasnije nastala i postojala, takva stranka nije učestvovala na ovim izborima. Ako bih vam

rekao da je učestvovao na listi SDP-a predsjednika Ivice Račana, da li sam vas možda podsetio, da li se ipak sećate toga?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li vam je poznato da je gospodin Dokmanović bio i predsjednik opštine u ovo vreme koga se sećate? Dakle, peti mesec 1991. godine i nadalje.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Sjećam se da je u određenom momentu predsjednik opštine, dakle zadužen, gradonačelnik grada bio Marin Vidić Bili. Ne znam u kom je to momentu se dogodilo, dakle kad, u kom periodu, ali znam da je tijekom rata on bila osoba koja je bila odgovorna za grad odnosno on je bio gradonačelnik.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate izbora na kojima je on kao gradonačelnik izabran?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ćete se složiti sa mnom ili podsetiti iz ovog što ću vam reći da je Vlada Hrvatske smenila gospodina Dokamnovića i odredila za poverenika ovog gospodina o kome govorite, Marina Vidića zvanog Bili, dakle da je on postavljen iz Zagreba za, kako vi kažete gradonačelnika, za predsjednika opštine odnosno poverenika za taj deo i da je raspuštena legalna, legitimno izabrana skupština izabrana na lokalnim izborima?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne, stvarno ne sjećam se obzirom da u to i vrijeme nijesam pratila te političke događaje, dakle to što je bilo izrazito vezano za politiku.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Ako niste te događaje pratili, a govorite o tome da ste negde tek u petom mesecu, posle Borova Sela shvatili da se nešto tu dešava, ja bih hteo da vas pitam da li je nešto pre toga počelo da se dešava, da u Vukovaru pojedine kuće lete u vazduh ili u zrak, da se preti pojedincima, da su počela iseljavanja Srba iz nekih krajeva grada?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja o tome nisam imala nikakva saznanja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste čuli da je između ostalih kiosk "Novinsko-izdavačkog preduzeća Borba" dignut u vazduh u Vukovaru u to vreme?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste čuli ili bili upoznati da je posle stupanja ovog poverenika na dužnost došlo do smene mnogih rukovodilaca ustanova i preduzeća u Vukovaru koji su bili srpske nacionalnosti?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Bilo je općepoznato da su u Vukovaru svi menadžeri, svi direktori svih važnih poduzeća u Vukovaru su bili Srbi. Da li je došlo do smjene, to ne znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li mogu da razumem vaš odgovor da niste čuli ni za jednu smenu, ali da dozvoljavate mogućnost da su ti Srbi smenjeni sa tih funkcija?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne možete tako razumjeti, možete razumjeti da ne znam, nisam ništa o tome čula. Ne znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Grad Vukovar je u to vreme imao svoju radio stanicu, je li tako?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da, imao je radio stanicu "Radio Vukovar".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, "Radio Vukovar" je negde do tog vremena se tako zvao, a da li vam je poznato da je u to vreme promenjen naziv "Radio Vukovara" u isto vreme kad je i promenjen direktor i umesto jednog direktora srpske nacionalnosti postavljen direktor hrvatske nacionalnosti? To je baš bilo u to vreme početkom petog meseca.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Oprostite, da li mi je to bilo poznato ili ... šta je pitanje?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato da je u to vreme promenjen ne samo direktor već da je promenjen i naziv "Radio Vukovara"?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da. Promenjen je u naziv "Hrvatski radio Vukovar".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Tačno. A da li se možemo složiti oko toga da takva jedna promena u jednoj takvoj međunacionalnoj sredini je mogla da izazove kod građana srpske nacionalnosti određeno podozrenje?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Možemo se složiti oko toga da je podozrenje već postojalo i složili smo se oko toga da je postojalo od 1990. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pa iz malopre odgovora koji ste mi dali, nikako to od vas nisam dobio kao odgovor da je postojalo, vi ste mi uporno govorili da sve do petog meseca 1991. godine u Vukovaru toga nije bilo. Ako sam vas dobro razumeo, ono šta ste mi govorili?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Oprostite, nije bilo incidentata u Vukovaru po mom saznanju, a spomenula sam osmi mjesec 1990. godine kad su postavljane barikade u Kninu i kad se više nije moglo slobodno prolaziti cestom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada smo već kod barikada, da li su se pojavile i u Vukovaru i okolini, da li vam je to poznato?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja nisam vidjela nikakve barikade do početka sukoba.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li mogu da vas pitam koji datum vi uzimate kao početak sukoba da bih mogao prema tome da se orijentišem u postavljanju pitanja?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Dakle, u mom osobnom životu u Vukovaru početak sukoba je spomenuti događaj kad je tenk presekao put od Mitnice prema "Novom groblju" i kad je počeo pucati po groblju i po kućama odnosno po ljudima koji su bili tamo prisutni.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ako vas dobro razumem, po vama je početak sukoba bio krajem osmog meseca kada je taj tenk kod groblja, kako ste opisali danas, počeo da puca, je li tako?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: To je početak otvorenih sukoba dakle početak borbi, ne početak sukoba, početak borbi, ispravljam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada sam vas pitao za ove barikade, da li su od tada eventualno postojale barikade ili vam uopšte nije poznato da su bilo gde postojale?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ja sam taj dan, dakle iz komunalnog poduzeća koje je u centru Mitnice išla autom do "Novog groblja". Nikakve barikade tu nije bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato da su postojale neke barikade u Borovo Naselju koje je bilo naseljeno upravo pretežno hrvatskim življem?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Na žalost situacija u Borovo Naselju mi nije bila poznata, to je dosta udaljeno od Mitnice i ja nisam imala potrebe uopće tamo odlaziti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada govorite o ovom početku borbi vezano za ovaj događaj koji ste opisali, u to isto vreme, na pitanje mog kolege tužioca da li je kasarna u Vukovaru bila blokirana, vi ste dali jedan odgovor koji govori o tome da jeste, pa ste dali jedan komentar da smatrate i da nije i da ste to zaključili iz toga koliko su imali dosta municije. Da li sam u pravu ili imate neko drugo objašnjenje?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne, ja mislim da sam ja rekla da su oni tvrdili da su blokirani, a da s obzirom na kompletnu situaciju niko od civila, dakle ljudi prisutnih tada u Vukovaru nisu vjerovali da su oni blokirani. To sam rekla. Nisam rekla da jesu, pa da nisu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, je li mogu da razumem da tvrdite da ne znate da su bili blokirani ili da niste sigurni da su bili blokirani ili uopšte blokirani?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: U medijima se čulo da Jugoslovenska narodna armija tvrdi da je nekakva Hrvatska vojska, silna, velika, blokirala vojarnu u Vukovaru. To je ono što sam ja čula. Niko od nas to nije vjerovao obzirom da je znao o kakvoj Hrvatskoj vojsci se radi, a o kakvoj se JNA sili, dakle vojsci i sa koliko naoružanja se u vukovarskoj vojarni radi. Dakle, mi to nismo vjerovali. Obzirom da smo bili tada u Vukovaru.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste možda čuli da im je u to vreme, kada je Vukovar imao i struju i vodu, dakle pre svih borbi bila isključena i struja i voda i telefonske linije toj kasarni, da li to ne mora da znači i blokiranje kasarne?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne, nisam za to čula.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Iako ste generalno rekli da niste čuli ni za kakve incidente, ali bih vas pitao za jedan koji se odigrao u pošti u kojoj vaš suprug upravo radi, incident sa trojicom vojnika koji su na odsluženju JNA bili, pre ovog događaja se to dešavalo o kome vi pričate, dakle pre borbi, da su bili tu napadnuti. Da li vam je poznat takav događaj, da li vam je bar suprug pričao o tome ili neko drugi?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Oprostite, u koje vrijeme je to bilo, nisam shvatila.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, pre nego onaj događaj o kome govorite, sa tenkom, o kome govorite kao početku borbi u Vukovaru. Dakle, pre toga?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ne, nije mi poznato, nisam to nikad čula. To sad prvi put čujem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato da su negde u to vreme o kome govorite, u onom prvom incidentu u Borovo Selu došlo do toga da mnogi Srbi su prestali da dolaze na svoja radna mesta u Vukovaru, pa konkretno recimo i u bolnici o kojoj ste govorili?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da, mislim to mi je poznato i logično mi je, ne znam što bi to bilo nešto posebno, što je poenta, oprostite?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pa jedna stvar je da nisu mogli da dolaze zbog barikada ili zbog straha da im se nešto ne desi. Jedno ili drugo ili oba, da li se u tome možemo složiti?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Pa čujte, na posao bi se trebalo dolaziti. Ne znam zašto su bili u strahu posle takvog incidenta koji se dogodio 2. svibnja. To što oni nisu dolazili to je njihova odluka, naravno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Svakako vam je poznato šta u onoj Jugoslaviji, pa i kasnije i sada i u Hrvatskoj i u Srbiji znači radno mesto za svakog onog koji radi, šta

znači gubitak radnog mesta. Da li bi se neko odrekao tako nečega bez ikakvog pravog razloga?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Možda su imali drugu soluciju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato ko je bio Tomislav Merčep?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Čula sam za njega, ali ne znam nikakve detalje vezano za to.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas nisam pitao za detalje, ne znam o kojim detaljima bi govorili. Moje pitanje je da li ste čuli?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Čula sam za to ime, poznato mi je, ali ne znam ni funkciju koju je obnašao ni ništa drugo pobliže.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste malopre govorili o JNA i Hrvatskoj, s druge strane hrvatskim vojnicima i o toj opremi, ja bih vas pitao, verovatno vam je to poznato pošto ste bili, šta je predstavljao Zbor narodne garde?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Zbor narodne garde je bila naoružana Hrvatska vojska u to vrijeme. Dakle, praktički početak hrvatske vojske.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je po tadašnjem Ustavu Jugoslavije bilo moguće formiranje neke druge oružane sile sem Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Nisam stručnjak za Ustav tako da vam to ne mogu odgovoriti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato da je JNA pokušavala upravo da razoruža ovakve jedinice Zbora narodne garde ili druge slične jedinice koje su se formirale u Hrvatskoj?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Ono što mi je postalo jasno, to je da je pokušala razoružati hrvatske jedinice, a u svakom slučaju ne i srpske naoružane jedinice Teritorijalne odbrane.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada govorite o srpskim, na koje mislite i gde? Da li možete to da precizirate?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Mogu. Tu dakle mislim na pripadnike Teritorijalne odbrane, dakle upravo onih Srba o kojima ste govorili da više nisu odlazili na posao, jer su se bojali, ko ju formirali jedinice Teritorijalne odbrane, koje su bila naoružane i koje su surađivale sa Jugoslovenskom narodnom armijom u to vrijeme.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: E, to je odjednom puno podataka, a do sada mi govorite o tome da baš ništa niste znali o onome šta se dešavalo u to vreme, a sada kažete

da su se Srbi upravo bili naoružali i formirali neku Teritorijalnu odbranu. Dakle, na to mislite, da JNA nije njih pokušavala da razoruža, a da je pokušavala da razoružava pripadnike Zbora narodne garde.

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: To je dakle postalo jasno. Vrlo očito i to sam svojim iskazom mislim i potvrdila.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste govorili o svom ocu, danas ste prvi put rekli da je on bio oficir te JNA, čak još uvek u to vreme, je l' tako?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: On je dakle dobio rješenje da od 1. devetog 1991. godine ide u mirovinu. Dakle, za vreme tih ratnih sukoba formalno još nije bio u mirovini.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A koje je njegovu ime. Prezime znam, Horvat ste rekli, a ime?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Vladimir.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste da je prema njemu vođen neki poseban krivični postupak koji je prekinut samom kasnijom razmenom. Jesam li vas dobro razumeo?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Prema onome što mi je on ispričao, rekao mi je da je u zatvoru, da je bio dakle prvo u zatvoru Sremska Mitrovica, pa zatim u zatvoru u Nišu i da je vraćen u Sremsku Mitrovicu gde mu je uručena optužnica za izdaju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to značilo da ga tretiraju kao oficira Jugoslovenske narodne armije koji je učestvovao u onome što se zvalo oružana pobuna i zbog čega su se vodili krivični postupci pred Vojnim sudom?

SVEDOKINJA FORO – ODGOVOR: Da, to je Jugoslovenska narodna armija vodila kao oružanu pobunu i zbog toga je ona vodila postupke pred Vojnim sudom.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala. Pošto nemam više pitanja u vezi ove teme i prešao bih na sasvim drugu temu, ja časni Sude mislim da je vreme za prekid.

SUDIJA PARKER: Gospodine Domazet, da stvarno smo došli do trenutka kada moramo da završimo sa radom danas Nastavićemo onda sutra u 9.00, pa vas molim da se vratite u sudnicu nešto pre toga, a sada ćemo da završimo sa radom.

